ག

རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ སྙིང་པོའི་དག་དོན།

ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་གི་འགྲེལ་བ་རྗེ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་
གཙོ་བོར་འབད་པའི་དག་དོན།

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ།

རིས་མེད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྒྲིའི་ཨང་།

SJRB-0469

དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་དཔེ་ལྟར་བསྒྲིགས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༢༤ ཟླ་དང་པོར་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་ཐྲང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འཕྲིན་དྲ་ཐྲང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་སྐྲུར་མཁན། བདེན་དོན་རྒྱ་མཚོ།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད། ii

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད། v

འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལེགས་པར་ཕྱེས་པའི་སྙིང་པོའི་ངག་དོན།

ཀ༡ གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལས། ༢

ཁ༡ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཤད་པ། ༢

ག༡ སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བཤད་པ། ༢

ག༢ སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ། ༩

ག༣ སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་བཤད་པ། ༡༢

ག༤ སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་བཤད་པ། ༡༧

ག༥ སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ་བཤད་པ། ༡༨

ག༦ སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པ་བཤད་པ། ༡༩

ག༧ སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་བཤད་པ། ༨༢

ག༨ སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་བཤད་པ། ༨༣

ག༩ སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་བཤད་པ། ༨༤

ག༡༠ སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའི་བཤད་པ། ༨༤

ཁ༢ ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ༨༥

ཀ༢ མཇུག་གི་དོན་བསྟན་པ། ༩༩

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག ༡༠༣

མཛད་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད།

སེར་བྱེས་མཁན་རབས་དང་པོ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ་མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་སྨད་ཙམ་དུ་ལ་སྟོད་བྱང་གི་ཡུལ་དུ་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གྲུབ་ཐོབ་རྟོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། མཚན་གཞན་སྲུས་སྲིད་པ་ཡང་ཟེར།

དགུང་ལོ་གཞོན་ནུ་ནས་ཡབ་རྟོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་དང་མཉམ་མེད་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ལས་སྔ་འགྱུར་ལུགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་མན་ངག་དང་ལྷག་པར་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ལྷ་དགུའི་ཆོས་སྐོར་སོགས་གསན་ཏེ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས།

དེ་ནས་དབུས་སུ་གསན་སྦྱོང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་ཕྱག་དབང་གནང་བའི་རྗེས་དབུ་རྡུས་སུ་གསལ་དོད་བྱུང་། སྔ་ཕྱིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ཡབ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། མཉམ་མེད་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་བ། ཀུན་མཁྱེན་དཔལ་ལྡན་སེངྒེ་སྟེ་གཙོ་བོ་བླ་མ་བདུན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ་བཀའ་པོད་རྣམ་ལྔས་བསྡུས་པའི་མདོ་ཕྱོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡིས་མཚོན་པའི་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དཀའ་གནད་མཐའ་དག་ཕྲ་ཞིབ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་མངོན་དུ་མཛད། འབྲས་སྤྱུངས་ཟུར་ཁང་གི་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་སྐབས་རྒྱུ་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་གིས་འབྲས་སྤྱུངས་ནས་ཞབས་བཏེགས་ཏེ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་བསྟོད་པ་ཡོན་ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་མ་གསུང་བཞིན་ཞལ་སློབ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕེབས་པར་སེ་རའི་མཁན་སློབ་ཀུན་གྱིས་གུས་བཀུར་མཛད་ཅིང་། འདུ་ཁང་གི་གཡས་ཀྱི་གྲལ་མགོར་གདན་དྲངས་པའི་ཚེ།

གནས་བཅུའི་ལྷ་ཁང་གི་གནས་བརྟན་ཡན་ལག་འབྱུང་བཞུགས་ཁང་བྲག་རི་ནས་མདུན་དུ་སྐུ་སྟོད་བཏུད་ཅིང་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། བྱེས་པ་བྱེས་ནས་བྱོན་པ་ལེགས། །ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་བྱོན་པ་ལེགས། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པ་ལེགས། །གྲལ་གཡས་གྲལ་གྱི་གྲལ་མགོར་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རྗེས་འབྲང་བ་རྣམས་དང་། སེ་ར་ནས་རྒྱ་གྲྭ་ཚང་དང་འབྲོམ་སྟེང་གྲྭ་ཚང་། སྟོད་པ་གྲྭ་ཚང་ཐལ་ཆེར་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་མང་དུ་འདུས་ཤིང་དེ་དག་ལ་དབུ་ཕར་ཚད་མ་སོགས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མའི་ཊཱི་ཀཱ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བརྩམས་པས་ཀུན་མཁྱེན་སྨུས་སྲད་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས།

ཡབ་རྗོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་བཀའ་ལྟར། པདྨ་ཡང་གསང་གི་ཆོས་སྐོར་དང་། དཔལ་ལྡན་མདའ་འཕྱར་བའི་ཕྱག་ཕྱུར་སོགས་བཞེས་ཤིང་། ཡི་དམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་བྱང་གསར་རྩོམ་མཛད་པ་དང་། གཞིས་ཀར་སྒྲུབ་དབང་དང་གཏོར་ཆེན་གྱི་ཕྱག་ལེན་བཙུགས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཞབས་སྐོར་ལ་ཕེབས་རེས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཆེར་ཕྱུང་ལ་ཐོགས་པ་ལན་ཁ་ཤས་བྱུང་བ་དང་། ནམ་ཞིག་བྱ་རོག་དམར་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཤིང་སེ་བའི་ཕྱུང་པོ་ལ་ཐིམ་པ་གཟིགས་ཤིང་། ཞིབ་གཟིགས་མཛད་པས་རྟ་མགྲིན་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཡུམ་བཅས་རྟ་སྐད་ལྷང་ལྷང་འཚེར་བ་གཟིགས། སེ་བ་དེ་ལ་སྦྲག་ཤིང་བྱས་ཏེ་ཆོས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་ནས་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་གི་སྦྱུག་ཏུ་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་དེང་སྐབས་ཡང་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་སྐུ་འདི་བཞེངས་པ་ཡིན། ཀུན་མཁྱེན་པས་བྱེས་བླ་བྲང་དུ་གཏོར་སྒྲུབ་བཙུགས་པའི་རྒྱུན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་བར་དུ་གནས།

གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་དངོས་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཉི་མ། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་འགྲུབ། གཙང་སྟོན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ལྡན་མ་ངག་དབང་། མངའ་རིས་པ་ཧློ་ན། ཆོས་རྗེ་ལུང་རིགས་པ། དྲུང་ཤེར་བཀྲས། སློབ་དཔོན་དཔལ་

བློ། ལྷོ་བ་འཛམ་གྲགས་དང་ཆོས་འབྱོར་སོགས་བསྟན་པའི་ཁུར་ཆེན་འདེགས་བཟོད་པའི་མཁས་གྲུབ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མང་དུ་བྱོན། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་རྒྱན་དུ་ཆེ་བའི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་མཐར་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་གཤེགས། གདུང་རྟེན་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་སྦུང་འདས་མཆོད་རྟེན་ས་སྐྱོང་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་ཡུམ་སྲས་ཀྱིས་སྒྲིན་བདག་མཛད་དེ་བཞེངས་བ་སེ་རའི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་གཙང་ཁང་སྦུག་མར་བཞུགས་སོ། །

གསུང་རྩོམ་གྱི་གྲས་སུ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྙིང་པོའི་བསྡུས་དོན་དང་། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བ་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པའི་དག་དོན། འཛམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར། དཔལ་ལྡན་སེང་གེའི་རྣམ་ཐར། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་རྣམ་བཤད། ཚད་མའི་སྟོང་ཐུན་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་སོགས་མཛད།

ཞལ་སློབ་ཀྱི་གྲས་སུ་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ། གསང་ཕུ་བ་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ་དང་། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ། མང་ཐོས་དཔལ་ལྡན་བློ་གྲོས། ལྷོ་པ་འཛམ་གྲགས། དཀའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དགུ་པ་རྗེ་དཔོན་བློ་བཟང་ཉི་མ་སོགས་གསུང་སྒྲོས་བརྒྱུད་འཛིན་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས། གཉལ་སྟོན་ཆོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་སེ་རའི་མཁན་པོ་མཛད་སྐབས་སྣེ་ཨུ་རྫོང་དཔོན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔོན་མོ་བུ་ཁྲིད་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སློབ་མ་རྣམས་རྨང་གཞི་བྱས་པའི་གྲྭ་ཚང་ཞིག་གསར་འཛུགས་བྱ་རྒྱུའི་རེ་སྐུལ་དང་གྲྭ་ཚང་གི་ཚོགས་ཁང་། གྲྭ་ཤག་བཅས་གསར་སྐྲུན་གྱི་སྒྲིན་བདག་གནང་སྟེ་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པས་བཀུས་བསྒྲིགས་བྱས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༥ཟླ་༠༢ཚེས་༠༨ལ།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་འབད་འབུངས་ལས། བོད་མིའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྲི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྒྲོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་ཆོས་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ནའང་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་གཉེར་བཞིན་པ་སྨོས་ཅི་དགོས།

དེང་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལས་སྟབས་བདེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྟུན་ནས་གསར་དུ་ཆོས་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འཕྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྲུན་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྲེས་ལྷད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འཇོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཆོས་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་ཕྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་

ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ་ཙ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ནུས་ཤིག་སྦྱར་བཞིན་ཡོད། མ་ཕྱིར་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

འཕྲུལ་དེབ་འདིར་མཆོན་ན། འཕྲུལ་དེབ་འདི་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྲུན་པའི་དཔེ་དེབ་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་སྐབས་མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༤༥༦༢ཕྲེང་༡༢ན། རྒྱལ *རྒྱས་ཡིན་སྙམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནི། མ་ཕྱི་ཞེས་པ་དཔལ་བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་པའི་དེབ་གཟུགས་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཤོག་ངོས་༤༥༦༢ ཡིག་ཕྲེང་༡༢ན། རྒྱལ་ཞེས་ཡོད་པ། * རྒྱས་ཡིན་ན་དོན་དང་མཐུན་སྙམ་ཞེས་པར་གོ་དགོས་ལ་མཆན་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ།

ཡང་མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་༤༥༦༢པར། ཀ༣ འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ། ཞེས་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཁ་བྱང་གཅིག་བཟོས་ཏེ་དེའི་གཞུང་ལ། དགེ་ལེགས་ཆུ་གཏེར་བསྒྲུབས་པའི་དཔལ་ལས་འཁྲུངས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་འགའ་ཞིག་བཀོད་ནས་དེའི་མཇུག་ཏུ། ཕྱུག་དཔེ་འདིའི་ཞབས་ཤོག་ཚང་མི་འདུག་ཅེས་ཡིག་ཆུང་གི་མཆན་བཀོད་འདུག་ལ། ཡང་དེའི་རྗེས་ཤོག་ངོས་༤༥༦༣པར། འཇུག་འགྲེལ་འདིའི་དབུ་ཤོག་མ་དཔེར་མ་ཚང་བས་མཚམས་འདི་ནས་པར་དུ་བཀོད་ཡོ། ཞེས་ཡིག་ཆུང་གི་མཆན་བཀོད་འདུག །

བསྟན་བཅོས་སྤྱི་མ་ནི་སྦྱར་བྱང་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་བར་བཀོད་འདུག་པས་ན་དེར་ཞབས་ཤོག་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཞིག་མེད་ཚོག་ལ། གོང་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགེ་ལེགས་ཆུ་གཏེར་སོགས་དེ་དག་གིས་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་བསྟན་མེད་ལ། ལར་

ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཡིག་རིགས་གཞན་ནས་བསྒྱུར་བ་ཞིག་མིན་པས་ན་འགྱུར་མཐར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཞེས་པ་ཞིག་འོང་དོན་ཡང་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཚིགས་བཅད་དེ་དག་དབུ་ཤོག་མ་ཚང་ཟེར་བའི་འཇུག་འགྲེལ་འདིའི་མཆོད་བརྗོད་དུ་བྱས་ན་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཁྲིགས་སེ་འགྲིག་པར་སྣང་བས་ན། འདིར་དགེ་ལེགས་ཆུ་གཏེར་བསྲུབས་པའི་དཔལ་ལས་འཁྲུངས། །ཞེས་སོགས་འཇུག་འགྲེལ་ཕྱི་མའི་མཆོད་བརྗོད་དུ་བྱས་ཏེ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་སྒྲིག་སྒྱུར་བྱས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ནོར་བ་བྱུང་ཡོད་ན་ནི་བླ་མ་ལྷ་དང་མཁས་པའི་ཚོགས་ལ་སྙིང་ནས་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ། །

ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་ངོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་སོགས་གཟིགས་ཚེ་ཀུན་ཕན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་འདི་གའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་དང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤུས་ཀ་ཛེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ་༢༠༢༤ ཟླ་༠༡ ཚེས་༠༥ ལ།

༄༅། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་གི་འགྲེལ་བ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལེགས་པར་ཕྱེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པའི་དག་དོན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྭ་སྟི་ཛྙ་ཡ། དགེ་ལེགས་ཆུ་གཏེར་བསྲུབས་པའི་དཔལ་ལས་འཁྲུངས། །རྒྱལ་སྲས་གསེར་རིའི་ཕྲེང་བས་མཛེས་པར་བསྐོར། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་བང་རིམ་མངོན་པར་གསལ། །ཐུབ་དབང་ས་འཛིན་དབང་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །མཚན་དཔེ་རྒྱན་ལྡན་གུར་གུམ་གཞོན་ནུའི་སྐུ། །དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྡན་ཟབ་ལམ་སྟོན་པའི་གསུང་། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །གང་ལ་མངའ་བ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འདུད། །རྣམ་གྲོལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འབྱུང་བའི་གནས། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །ཇི་བཞིན་དབང་བསྒྱུར་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་དབང་ལ། །རྟག་ཏུ་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདུད་པར་བགྱི། །མཁྱེན་བརྩེའི་ཆ་ཤས་རྫོགས་པའི་འོད་དཀར་ཅན། །ཐུབ་བསྟན་ཤར་རིའི་རྩེ་མོར་སོན་གྱུར་ཏེ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་ཀུ་

སྨད་ཏུ་ཡི་དཔལ། །"རྒྱལ[1]་མཛད་ཟླ་བའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བགྱིད་དོ། །གསུང་རབ་མཐའ་དག་གཟིགས……[2]

ཀ༡ གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལས།

ཁ༡ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཤད་པ།

ག༡ སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བཤད་པ།

……[3]འདོད་རྒྱུ་སྙེར་ལ་འདུད། །ཐུབ་པའི་བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཁུར། །མཐའ་དག"ཞེས[4]་པའི་མཁྱེན་བརྩེའི་སྟོབས་ལྡན་པ། །བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །རང་དང་སྐལ་མཉམ་ཆེད་དུ་འདིར་འབད་བྱ། །

འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དབུ་མ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

---

[1] མ་ཕྱི། ༤༥༢བྱེང་༡༢ན། རྒྱལ *རྒྱས་ཡིན་སྙམ།

[2] * མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་༤༥༢ ལ་ཚིགས་བཅད་འདི་དག་གཞུང་གོང་མའི་མཇུག་བྱང་ཡིན་པར་བྱས་པ་དང་། ད་དུང་གཞུང་དེའི་མཇུག་མི་ཚང་བར་ཡང་བཤད་འདུག་ལ། ཡང་མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་༤༥༣ནས་འཇུག་འགྲེལ་འདི་བཀོད་དེ། འདིའི་དབུ་ཤོག་གཅིག་མ་དཔེར་མ་ཚང་ཞེས་འཇུག་འགྲེལ་འདིར་མཆོད་བརྗོད་མེད་པར་བྱས་འདུག་མོད། ཡིན་རྒྱུ་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་འཇུག་འགྲེལ་འདིའི་མཆོད་བརྗོད་ཡིན་རྒྱུར་སྣང་བས་གཞུང་འདིའི་མཆོད་བརྗོད་དུ་སྦྱར་ཏེ་བསྒྲིགས་པ་ཡིན།

[3] མཚམས་འདིར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཚིག་རྐང་པ་གཉིས་ཙམ་ཆད་པར་སྙམ།

[4] མ་ཕྱི། ༤༥༢བྱེང་༡༠ན། ཞེས   *བཞེས་ཡིན་སྙམ།

འཕགས་པ། སྒྲ་བསྒྱུར་ཉི་མ་གྲགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འགྱུར་གྱི་ཐོག་མར་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གཞན་ལས་ལམ་ཉན་ཏེ་ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྲ་བ་ཀ་ཐོས་སྒྲོགས་སུ་བསྒྱུར་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐོས་སྒྲོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོས་ནས་དེ་དོན་གཉེར་ལ་སྒྲོག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཉིས་ཀར་དེ་རིང་ཉན་ཐོས་འགྱུར་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཡེ་ཤེས་སྡེའི་འགྱུར་དུ། དེ་རིང་སྒྲོག་པར་གྱུར་ཅེས་དང་། སྒྲོག་པ་མི་བཟད་འདྲ། ཞེས་པ་བདེའོ། །སངས་རྒྱས་འབྲིང་། སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར་ཏ་ཐཱ་བུད་དྷ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་ཛ་བའི་བུད་དྷ་རྟོགས་པར་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་འབྲིང་པོའི་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དབང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐུབ་དབང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བཤད་ཟིན་ནས་སྐྱེས་ཚུལ་ནི། ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས། ཐུབ་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཞེས་པ་ནི་ལྷན་གཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལོ། །སྙིང་རྗེའི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འབྲས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམ་པས་བསྟོད་པར་འོས་ཏེ། ལོ་ཏོག་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་ས་བོན་དང་ཆུ་དང་སྨིན་པ་གསུམ་གལ་ཆེ་བ་བཞིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་ཁྱོད་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་ན་རང་འབྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་ལེགས་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པའི་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལེགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསྟོད་རིགས་པས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོར། ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཙམ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ལ་ཕྱག་བྱས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ། ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། བློ་ངོར་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་

བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན། ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། བློ་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བའི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས། ས་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོབ་ཟིན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་དངོས་སུ་འཇུག་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སེམས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདས་ཤིང་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་སར་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་ས་བོན་སླར་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ། ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་དགའ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་ཏེ། འཕགས་ཆོས་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་སའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཅིང་ས་དེའི་སྐྱོན་

ཟད་པའི་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན། ཆོས་ཅན། ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་གཡོ་བའི་ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ས་ནས། ཆོས་ཅན། ས་གོང་མར་བགྲོད་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། ས་གོང་མ་ལ་བགྲོད་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ངན་འགྲོའི་ལམ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ངན་འགྲོའི་ལམ་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོ་སྐྱེའི་ས་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་རང་དང་འཚམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་ཆོས་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་དང་འཚམ་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི། ཆོས་ཅན། ཉན་རང་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ནམ་གྱི་ཚེ་ལྷག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ནི། ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉན་རང་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེའི་ཚེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་མཚན་མེད་ལ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཚེ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་སྦྱོད་ནུས་པ་གང་ཞིག །ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་

ཕྱིར། རང་ཤ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སློང་བ་པོ་ལའང་རང་གི་ཤ་སྟེར་བ་ལ་ལྷག་པར་གུས་པའི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གཞི་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བསྔགས་པ་མི་གསུང་བར་སྦྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྔགས་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞི་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རེ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཤིང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་འབྱུང་བའི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ན་སྙིང་རྗེས་གཞན་དོན་དུ་བྱིན་པ་དགོས་སམ་སྙམ་ན། སྙིང་རྗེ། དེ་མི་དགོས་ཏེ། སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བའི་རང་དོན་ཁོ་ནར་བཏང་བའི་སྦྱིན་པའང་ཡིན། རང་འབྲས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱེད་ནུས་ཀྱང་ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པས་ཀྱང་རང་འབྲས་མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་སྲིད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འཕགས་པ་དང་མཇལ་ཏེ་གདམས་ངག་བསྟན་པའི་དོན་བསྒོམས་པས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་ལ། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་འབྲས་འཕེལ་དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྲོ་སྟེ། སློང་བ་པོ་ཡིད་ཚིམ་པ་མཐོང་བས་བསྐྱེད་པའི་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཕེལ་དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་བར་མ་ཟད་པའི་ཕན་ཡོན་ལྷག་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱིན་པས་

རང་འབྲས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སློང་བ་པོ་ཚིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱིན་པས་སློང་བ་པོ་ཡིད་ཚིམ་པ་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བདེ་ཉན་རང་ཞི་བར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ལས་ལྷག་སྟེ། ཁྱོད་ལ་སློང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་དོན་གོ་བ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་ཡང་ཉན་རང་ཞི་བར་བཞུགས་པའི་བདེ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། འོན་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་ལུས་བཅད་ནས་སྟེར་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ཅ་ན་དེའི་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཞན་དོན་གྱི་གེགས་བྱེད་དམ་སྙམ་ན། ལུས་བཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་བཅད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཞན་དོན་གྱི་གེགས་མི་བྱེད་དོ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དཔགས་ནས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བྱེད་དུ་ལམ་ལ་ལྷག་པར་བརྩོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ། སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ། སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར། ས་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་དང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་མཚུངས་

པ་ཡིན་ཏེ། མཐོ་བར་གནས་པ། རྟེན་མཛེས་པར་བྱེད་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པ་གསུམ་གྱིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ག༢ སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ།

དེ་ཚུལ། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སད་བར་མ་ཟད་རྨི་ལམ་དུའང་འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བཅུའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་རྒྱུད་འདྲེ་བ་མི་སྲིད་པ་མེད་པས་ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་གོ །ལུས་ངག་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དགེ་བཅུའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་ཏེ། སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོས་ཀྱང་དག་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བཅུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བཅུ་དང་པོ་ནས་ཀྱང་མི་གསོག་གམ། ཅིའི་ཕྱིར་ས་གཉིས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མདོ་ལས་འཆད་ཅེ་ན། དགེ་བའི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་བས་དགེ་བཅུ་གསོག་ཀྱང་མདོར་དགེ་བཅུ་ས་གཉིས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ས་གཉིས་པར་ས་དང་པོ་བའི་དགེ་བཅུ་ལས་ལྷག་པའི་དགེ་བཅུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ཀའི། ས་གཉིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟེན་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ས་གཉིས་པ་སྣང་བྱས་དག་པའི་རྟེན་བྱང་སེམས་དེ་ཞི་བ་དང་འོད་ཀྱིས་མཛེས་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་རྡུལ་བྲལ་གྱི་རྟེན་ལ་གདུང་བ་ཞི་ཞིང་འོད་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སོ་ཐར་ལས་བརྩམས་པའི་འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲ་ཡང་ཡིན་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཟིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་གཉིས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན་མཐའ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཞེན་པའི་བློས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་འགལ་ཏེ། གང་རུང་གི་བློས་ཟིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་སྦྱིན་འབྲས་འབྱུང་ཡང་ངན་འགྲོ་ཁོ་ནར་སྨིན་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་བཅས། སྦྱིན་འབྲས་སྨིན་ཟིན་ཅིང་གསར་དུ་མི་སྦྱིན་ན་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཚེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་ཐར་བར་དཀའ་སྟེ། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པར་སླ་ཞིང་། བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སྐབས་འགར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་སོགས་མི་ཟད་ཅིང་འཕེལ་བའི་ཆེད་དང་། ཚུལ་འཆལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཚུལ་ལྡན་གྱི་སྦྱིན་སོགས་སྒྲུབ་ན་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་མ་ཆད་པ་སྲིད་ཀྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་དེ་མི་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སོ་སོ། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་ན་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་མཐོ་ངེས་ལེགས་དངོས་བརྒྱུད་ནས་འདྲེན་གྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་དེ་དག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་ཚུལ་འཆལ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་དང་སྣ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་ཟིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྲས། ས་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་སྲིད་པའི་དཔལ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གཞན་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བར་སྐྱེ་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ། དྲི་མ་མེད་པ་

ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། “འཆལ[༡]་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་ཀའི། འཆལ་ཚུལ་”གྱིས[༢]་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་དེ། “འཆལ[༣]་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་འོད་དང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་མཚུངས་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་ཤིང་། ངོ་བོ་དྲི་མ་མེད་ལ་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་སྦྱོར་རོ། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ག༤ སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་བཤད་པ།

ཤེས་བྱའི། གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བུད་ཤིང་མཐའ་དག་སྲེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་མཉམ་བཞག་གི་འོད་ཁྱོད་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དུས་མཐའི་མེ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བའོ། དཔེར་ན་ཉི་མ་འཆར་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་འོད་དམར་པོ་འབྱུང་བ་བཞིན། གལ་ཏེ། ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་མི་བྱེད་དེ། གཞན་སེམས་སྲུང་བ་ལ་ལྷག་པར་བརྩོན་ཞིང་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཞི་བའི་མཉམ་བཞག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུག་པ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་བཟོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན

---

[༡] མ་ཕྱི། ༦༨༣ཕྲེང་༡༨ན། འཆད * འཆལ

[༢] མ་ཕྱི། ༦༨༣ཕྲེང་༡༧ན། གྱི * གྱིས

[༣] མ་ཕྱི། ༦༨༣ཕྲེང་༡༩ན། འཆད * འཆལ

འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཤ་རུས་བཅས་ཡུན་རིང་པོར་ཆུང་ཆུང་ནས་མ་ཟད་བར་དུ་བཅད་ཀྱང་གཅོད་བྱེད་ལ་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་བཟོད་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཅད་ཀྱང་གཅོད་བྱེད་དེའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་དམྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་གནོད་པ་ལ་ཧེ་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད། ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་གིས་བཟོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅད་ཀྱང་གཅོད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། གནོད་བྱེད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བྱས་པ་ལ་ཚེ་འདིར་དགོས་པ་མེད་དེ། དེ་བྱས་ཀྱང་བྱས་ཟིན་གྱི་གནོད་པ་ཚེ་འདིར་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན། ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ཚེ་འདིར་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཟད་ཚེ་ཕྱི་མར་རང་ལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གནོད་ལ། གནོད་བྱེད་གནོད་དེ། དེར་རང་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་བྱས། ཆོས་ཅན། གནོད་བྱེད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བས་རང་གྱི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་ཚེ་སྔར་བསགས་པའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ། ཆོས་ཅན། གནོད་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བྱས་པས་སྔར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་སྡུག་བསྔལ་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ལ་བཟོད་

པར་རིགས་ཀྱི་གནོད་ལན་དང་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་ཏེ། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་རང་གི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཟད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་དེ་གཉིས་བྱས་པས་སླར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །གང་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁོང་ཁྲོས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་མ་ཟད་ཁོང་ཁྲོ་འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་བའང་འཇོམས་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་བསྐལ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁོང་ཁྲོ་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དོར་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཁྲོས་རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པས་དགེ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་སྡུག །ཆོས་ཅན། ཁོང་ཁྲོ་འདོར་བར་རིགས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་མི་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་པས་སྨད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷང་དོར་ལ་སྤྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་རིང་དུ་གནས་པའི་གེགས་བྱས་ཏེ་ངན་འགྲོར་འཕེན་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པས། ཆོས་ཅན། བཟོད་པ་"བསྟན[1]་པར་རིགས་ཏེ། བཟོད་པ་བསྟེན་པས་འདི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མང་པོ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟོད་པ་"བསྟན[2]་པས་འདི་ཕྱིར་གཟུགས་མཛེས་པ་བྱེད་ཅིང་། དམ་པས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་འདིར་ལྷང་དོར་ལ་སྤྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཚེ་ཕྱི་མར་བདེ་འགྲོར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱི་སྡིག་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ། ཆོས་

---

[1] མ་ཕྱི། ༤༨༥ཕྲེང་༥ན།   བསྟན   * བསྟེན་ཡིན་སྙམ།

[2] མ་ཕྱི། ༤༨༥ཕྲེང་༧ན།   བསྟན   * བསྟེན་ཡིན་སྙམ།

ཅན། ཁྲོ་བཟོད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་བསམ་ནས་བཟོད་པ་དུས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པར་རིགས་ཏེ། རྟེན་གཉིས་ཀས་ཁྲོ་བ་″བསྟན[1]་པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་བཟོད་པ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། རྫོགས་སངས། བཟོད་པའི་འཁོར་″སུམ[2]་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ། བཟོད་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་″ཀྱིས[3]་ཟིན་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་དེར། ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་″ཀྱིས[4]་བཟོད་པར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་ཡང་ཐོབ་ཏེ། དེར་མ་ཟད་ཁྱོད་″ཀྱིས[5]་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་ཚད་མེད་མངོན་ཤེས་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས། ཆོས་ཅན། དུག་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ་མངོན་འགྱུར་སྤྲབ་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་

---

[1] མ་ཕྱི། ༤༨༥བྱང༡༡ན། བསྟན * བསྟེན་ཡིན་སྙམ།

[2] མ་ཕྱི། ༤༨༥བྱང་༡༣ན། སུམ * གསུམ་ཡིན་སྙམ།

[3] མ་ཕྱི། ༤༨༥བྱང་༡༨ན། ཀྱི * ཀྱིས

[4] མ་ཕྱི། ༤༨༨བྱང་༡ན། ཀྱི * ཀྱིས

[5] མ་ཕྱི། ༤༨༨བྱང་༢ན། ཀྱི * ཀྱིས

འདུས་བྱས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱང་། ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་མང་པོའི་འདོད་པའི་ཆགས་པ་འཇོམས་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕལ་ཆེར་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་སྲིད་སྤོང་བ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། སྤྲིན་སོགས། སྤྲིན་ཚུལ་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྔགས་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པས་ཕལ་ཆེར་ཁྱོད་སྒྲུབ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཆོས་ཅན། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས། ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེར། །ཞེས་སྨྲར་ཏེ། རྟེན་ལ་རབ་བྱུང་དང་། ཚོགས་དང་འབྲས་བུ་ལ་བསམ་ཤེས་གཉིས་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་སྐུ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། བརྟོན་འགྲུས་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱར་རོ། །རྒྱལ་བའི། ས་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉི་འོད་དང་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྟེན་ལ་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་མུན་པ་དང་པོར་བསལ་ནས་ཕྱིས་གཞན་གྱི་མུན་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ས་འདིར། ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉི་མ་ལྟར་གཞན་གྱི་མུན་པ་སེལ་བྱེད་དུ་ཆེས་གསལ་ཡང་སྐྱོན་ལྡན་ལ་འཁྲུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་གོམས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་བརྟན་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉི་མ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། ཉི་

མ་དེ་རང་གི་འོད་ཀྱིས་རང་གི་མུན་པ་མེད་པར་བྱས་ནས་འོད་ཟེར་སྤྲོ་སྟེ་གཞན་གྱི་མུན་པ་སེལ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་འདི་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ས་འདིས་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བཅོམ་ནས་གཞན་ལའང་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ་ས་གསུམ་པའི་གེགས་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཉི་མ་ནི་འོད་ཀྱི་གཞན་གྱི་མུན་པ་ལྷག་པར་སེལ་བ་ལ་རྣོ་ཞིང་གསལ་ཡང་མུན་པ་གནས་པའི་རྟེན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་ལ། འདིས་ནི་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་སྐྱོན་སེལ་ཡང་སྐྱོན་ལྡན་ལ་གནོད་པར་མི་བྱེད་ཅེས་སྦྱར་རོ། །ཉི་མ་ནི་དུས་མཐའི་ཉི་མ་དང་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་མདོར་ཉི་མ་དང་སྦྱར་བའི་ཉི་མ་དེས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་བརླན་ཐམས་ཅད་སྐེམ་པར་བྱེད་པར་བཤད་པས་སོ། ། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ག༽ སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན། བརྩོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱོད་ཀྱི་″ཇེས[༡]་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་དེ། ཁྱོད་མེད་ན་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་ལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཟིན་འཕེལ་བ་དང་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས། ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་དེ། རང་འབྲས་ཚོགས་གཉིས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་ཟིན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས། ས་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཏེ། ས་གསུམ་པར་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ལེ་ལོ་གཏན་ནས

---

[༡] མ་ཕྱི། ༤༥༧བྱང་༡༧ན། རྗེས   * ཇེས

འགོག་བྱེད་ཁྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སྤྱར་ལས་ལྷག་པ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ལོང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉི་མ་དང་པོར་ཤར་བའི་ཚེ་འོད་དམར་ལས་ལྷག་པའི་འོད་འཕྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །རང་དུ། ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་དེས་དྲངས་པའི་བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ག༥ སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ་བཤད་པ།

བདག་ཉིད། ས་ལྔ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྦྱངས་དཀའ་བ་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་ལྔའི་བུའི་བདུད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཕམ་པར་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན། ས་ལྔ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཕར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལས་བསམ་གཏན་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དང་ལྡན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར། །བློ་བཟང་། ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཕྲ་རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ག༨ སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པ་བཤད་པ།

མངོན་དུ། ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ས་ལྔ་པ་ལས་ལྷག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི། ས་དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་དུ་གྱུར་ཟིན་པ་དང་འགྱུར་བར་བྱེད་པས་མངོན་དུ་གྱུར་ཅེས་པའོ། །ཇི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཟིན་ན་སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་ནུས་ཏེ། དེས་ཟིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཤིང་ལམ་མིན་སྤོང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལོང་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་ན་ལོང་བས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བགྲོད་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་ནུས་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་ལུང་དོན་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནས་དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ། ལུང་གིས་སྒྲུབ་པོ། །འོ་ན་གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པར་རིགས་ཞེ་ན། སོ་སོ། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ཐོས་པའི་དོན་གོ་བའི་ཚེ་དད་པའི་དབང་གིས་མཆི་མ་འབྱུང་ཞིང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བའི་སོ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་རིགས་པའི་སྣོད་ལྡན་

ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་བ་སླུ་ལྡང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་བསྟན་པ་ལ་དགག་བྱ་མེད་ཅིང་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་བསྟན་པས་སྟོང་ཉིད་མི་སྤོང་བར་རྟོགས་པར་མ་ཟད་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་པའི་ཚུལ་ནི། རྟག་ཏུ། ཆོས་ཅན། སྣོད་ལྡན་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལུས་རྟེན་སྒྲུབ་ཕྱིར་དུ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ། ཆོས་ཅན། དེ་ལ་དེ་ན་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཚོ་བ་རྣམ་དག་སྒྲུབ་ཕྱིར་དུ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ། དེ་ལ་དེ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་སྒྲུབ་ཕྱིར་དུ་དེ་ཕྱིར། བཟོད་པ། དེ་ལ་དེ་ན་བཟོད་པ་ལ་དེ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དགྱེས་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡི། དེ་ལ་དེ་ན་དགེ་རྩ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྔོ་བ་ལ་དེ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ན་ཐོབ་ཟིན་གྱི་ལམ་གྱི་ངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཕྱིར། རྗོགས་པའི། དེ་ལ་དེ་ན་བྱང་སེམས་ལ་གུས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དེར་ལྟ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་རྙེད་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཕྱིར། ཟབ་ཅིང་། སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་བསླབས་ཏེ་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་སའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི། སྔོད་ལྡན་ལ་སྐྱུལ་ནས་ཀྱང་འཆད་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ན་སའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། བདག་གཞན་གང་རུང་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པའམ། དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་བྱས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ལ། གཅིག་ན་སྨྱུ་གུ་རང་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གྲངས་ཅན་སྨྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་པས་སྨྱུ་གུ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་དེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་འདོད་པས་དེ་ཉིད་འགོག་གོ །དེ་ཉིད། སྨྱུ་གུ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། གལ་ཏེ་འབྱུང་ན། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །སྐྱེས་ཟིན། ས་བོན་ཆོས་ཅན། སླར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གནོད་ཚུལ་ནི། སྐྱེས་ཟིན། སྐྱེས་ཟིན་སླར་སྐྱེ་དགོས་ན། སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ས་བོན་སྐྱེས་ཟིན་སླར་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་བོན། ས་བོན་སྐམ་རིལ་བར་རྒྱུན་དུ་གནས་པར་ཐལ། རྟགས་འདྲའོ། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྐྱེན་ཚ་ལུད་སོགས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་ལ། སྨྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བོན་འགགས་པའི་ཕྱིར་ས་སྨྱུག་སྐྱེ་འགག་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། ས་སྨྱུག་གི་རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྨྱུ་གུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྨྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བོན་འགག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་

བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་མ་འགགས་པ་བཞིན། བྱེད་རྒྱུ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱིབས་སོགས་དང་ས་བོན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གར་མཁན་གཅིག་སྒོ་སེར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆས་བཞུགས་བྱེད་པ་བཞིན་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དེས་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་དོར་ནས་མྱུ་གུའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན་འགལ་ཏེ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཆོས་ཅན། ས་བོན་མ་མཐོང་བར་ཁྱོད་མཐོང་བའི་དུས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཁྱོད་མཐོང་ཞིང་ས་བོན་མ་མཐོང་བའི་དུས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟགས་འདྲའོ། །དེ་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་ལ་སྦྱངས་པར་མ་ཟད་མ་སྦྱངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པས་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་ཅེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་མྱུག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་ས་བོན་ཞིག་རྗེས་སུ་མྱུ་གུ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། བདག་སྐྱེ་གྲུབ་མཐས་བློ་སྦྱངས་མ་སྦྱངས་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། བདག་སྐྱེ་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། བདག་ལས། རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། བདག་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་བྱེད་

པ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེར། དེས་ན་བདག་སྐྱེ་མེད་དོ། དེ་ལ་འདི་དང་རྩ་ཤེ་སོགས་སུ་བདག་སྐྱེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་ནི་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དོ། ས་སྨྱུག་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་མེ་ལྕེ་ཆེན་པོས་མུན་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་བྱེད་པར་ཐལ། ས་སྨྱུག་དང་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཀུན་ལས་ཉེར་ལེན་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་མིན་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་མཚུངས་སྙམ་པའོ། །རབ་ཏུ། ཁོ་ན་རེ། རང་གཞན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡིན་ན་གང་ཞིག་སྐྱེ་ནུས་ཡིན་པ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་གང་གིས་སྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་དགོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་འདིའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྔར་བྱུང་ཡིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ནས་སོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར། ནས་སོགས་ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་མི་འདོད་ཅིང་སྐྱེད་ནུས་སོགས་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བ་བཞིན་ས་སྨྱུག་གི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་ཁྱད་པར་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་དེར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཆོས་གསུམ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་དོ། །མྱུ་གུ། ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མྱུ་གུ་དང་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་མ་འགྱུར་བར་སྨྱུ་གུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། ས་སྨྱུག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་མིན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་སྲང་མདའ་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་ས་སྨྱུག་སྐྱེ་འགག་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་ས་སྨྱུག་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་དེ་ཕྱིར་གཉིས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །སླུ་བ་པོ་འདིས་ནི་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོར་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་བསམས་པར་མངོན་ནོ། །དཔེ་དོན་ཀུན་ཏུ་མི་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ས་བོན་དང་དུས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་བོན་འགགས་བཞིན་པ་དང་ཁྱོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེ། སྲང་མདའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་སྲང་མདའ་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་བཞིན་དུ། ས་སྨྱུག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་ས་སྨྱུག་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྲང་མདའི་བྱ་བ་གཉིས་དང་བྱེད་པ་པོ་སྲང་མདའ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཀྱང་། ས་སྨྱུག་གི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་དུས་མི་གཅིག་ལ། བྱེད་པ་པོ་ས་སྨྱུག་གཉིས་ཀྱང་དུས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱེད་པ་པོ་ས་སྨྱུག་གཉིས་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་ས་སྨྱུག་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ། ས་སྨྱུག་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མི་གཅིག་པར་ཐལ། ས་བོན་འགག་པའི་དུས་ན་སྨྱུ་གུ་མེད་པ་གང་ཞིག །དུས་དེར་སྨྱུ་གུ་མེད་ན་དུས་དེར་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྨྱུ་གུ་དང་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ན་དུས་ཀུན་ཏུ་རྟེན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ས་མྱུག་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པར་ས་ལུ་ལྗང་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མདོ་དེར་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་འདིར་ནི་བདེན་སྐྱེ་ལ་བྱ་བ་དུས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་རེ། ས་མྱུག་དུས་མི་གཅིག་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་མིག་ཤེས་དེ་རང་གི་རྐྱེན་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པས་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་རྐྱེན་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་པའི་མིག་ཤེས་སྐྱེད་ལ། མིག་ཤེས་དང་རང་གི་མཚུངས་ལྡན་ཚོར་སོགས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྐྱེད་པས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྔར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་དང་ཚོར་སོགས་ལ་སྦྱར་རོ། །ཅི་སྟེ། སྐྱོན་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་ན་གཞན་སྐྱེ་མེད་དོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ལྟོས་དུས་ལ་དཔྱད་ནས་འགོག་ཏེ། བསྐྱེད་པར། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུའམ་དེ་དུས་སུ་མེད་པའི་འབྲས་བུའམ། གཉིས་ཀའམ། གཉིས་ཀ་མེད་པ་གང་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡོད་ན། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུས་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མེད་ལའང་། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་དུས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་ན་གཏན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་སྨྲ་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། གཉིས་ཉིད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལྟར་ན། གཉིས་དང་། རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་པའང་མིན་རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་པའང་མིན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡན་གྱི་གཞན་སྐྱེའི་སྐྱོན་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་སྐྱེ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཀག་ནས་གཙོ་བོར་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་གཞན་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྙེད་དོན་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རང་གཞན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྙེད་དོན་ཡིན་པར་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་གནོད་ཅེས་འཆད་དེ། གང་གིས། ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་གི་གཞལ་བྱ་མཇལ་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྙེད་དོན་ཡིན་པས་དེ་བཀག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །རྣམ་རིག་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའང་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདིར་འོང་ཡང་། གཙོ་བོར་ནི་དོན་དུ་སྨྲ་བའི་དངོས་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ནས་དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་

ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །འོག་ཏུ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན། ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱར་དུ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད། ཅེས་པ་ལྟར་ན་འདི་དག་ཏུ་གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ལ་སྦྱར་ནས། གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དེ། དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱར་རོ། །དངོས་ཀུན། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཚད་མས་རྙེད་དོན་དང་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་མཐོང་བ་དང་རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་འཁྲུལ་བ་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་མཛལ་བྱེད་ལ་བྱེད་དོ། །ཡང་དག་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དང་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་གཉིས་ཡོད་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཏེ། དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེས་བསླད་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་སླད་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེས་བསླད་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ན། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་

ལོག་པ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་འགྱུར་ཅེས་པ་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་བྱེད་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའོ། །གནོད་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་དང་། དེའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་བཅས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྔ་མ་དེ་དེ་ལྟོས་ཀྱི་ཡང་དག་དང་། ཕྱི་མ་དེ་ལྟོས་ཀྱི་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཤེས། ཉུ་སྐྱེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདག་དང་གཙོ་བོར་སྣང་བ་དང་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལོག་པར་འགྲུབ་པ་རིག་ཤེས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་དེ་ལྟོས་ཀྱི་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་བོ། །ལོག་པར་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེར་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་གཙོ་བོ་དང་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་བཅས་ཀྱི་བློས་མཐོང་ཡང་དེས་གནོད་མེད་ཀྱི་བློས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མིག་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བས་རབ་རིབ་མེད་པའི་བློ་ངོར་སྐྲ་ཤད་བཀག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བས་རབ་རིབ་མེད་བློ་ངོར་སྐྲ་ཤད་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གཞན་སྐྱེ་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་

གཟིགས་ངོར་བཀག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཏི་སྨུག་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དམ་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་གང་། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངོར་བདེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅོས་མར། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་དག་སའི་བྱང་སེམས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་གི་དེས་བདེན་པར་མི་འཛིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྣང་སྟེ། དེ་དག་གིས་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མའི་སྣང་ཚུལ་བཞིན། དེ་དག་གིས་བདེན་པར་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་བསླད་པའི་མཐུས་གཞི་དེར་སྐྲ་བཤད་ཡོད་པར་ཞེན་ལ། མིག་དག་པས་གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་མི་སྣང་བར་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་མཐོང་ངོ་། །གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ཉིད་ནི་མིག་དག་པས་མཐོང་བའི་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་མ་རྟེད་པ་ལ་མ་རིག་པའི་མཐུས་ཕུང་སོགས་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་དེ་བདེན་པར་ཞེན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་བདེན་མེད་དུ་གཟིགས་སོ། །ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་

པའི་རང་བཞིན་བདེན་མེད་དེ་ཡིན་ནོ། །མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་ནི་དགག་བྱ་མི་སྣང་བར་བཀག་པར་མཐོང་ངོ་། །རབ་རིབ་མེད་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་སོགས་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་བདེན་མེད་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། །ཕུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བའི་སྐྲ་ཤད་མེད་པ་དེ་བསེ་རུ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་གནས་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་བསྟུའི་འགྲེལ་པར། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པའི་རྩོད་ལན་ཡིན་ཏེ། གཞུང་སྔ་མས་བདེན་གྲུབ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ངོ་དང་བདེན་སྣང་གི་སྣང་ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་བསྟན་པས་གཞན་སྐྱེ་འཁྲུལ་ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་ཕྱི་མས་སློབ་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་ནི་བདེན་མེད་ལས་གཞན་བདེན་པ་གཏན་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སློབ་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྙེད་དོན་བསྟན་པས་གཞན་སྐྱེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་བདེན་གྲུབ་ནི་འཁྲུལ་ངོ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ་སློབ་པའི་མ་འཁྲུལ་བའི་བློས་ནི་བདེན་མེད་ཉིད་སྙེད་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ཉིད་འཇལ་བ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མིན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་ཚད་མ་མིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་ནི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྙེད་དོན་དུ་མེད་

པས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་ལམ་དང་གང་ཟག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། འཇིག་རྟེན་རང་འགའི་ཚད་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བླུན་པོ། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་དེ། ཁྱོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་བརྟག་པ་ལ་རྨོངས་པའི་གང་ཟག་བཞིན། མ་གྲུབ་ན། འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་ཀུན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མི་གནོད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་བཀག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་རྫས་ཡིན་པ་བཀག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དེ། བུམ་པ་རྫས་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཞེས་པ་ནོར་ལ་ཟེར་རོ། །གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བུའི་ས་བོན་དང་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རང་གི་བུའི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གི་བུ་འདི་བསྐྱེད་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཤུག་གི་འབྲུ་དང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིང་སྡོང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱ་ཤུག་གི་འབྲུ་བཏབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གིས་ཤིང་སྡོང་དེ་བཙུགས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་

སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཇལ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྨྱུ་གུའི་དུས་ན་ས་བོན་གྱི་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། སྨྱུ་གུའི་དུས་ན་ས་བོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ལོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱེད་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཕྱི་མ་མདོས་སྒྲུབ་བོ། །རང་བཞིན་ཞེས་པ་བདེན་དོན་ལ་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་ཅེས་བཤད་ཅིང་། དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཕྱོགས་སྔར་རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་གིས་སྐྱེད་ན་ནི་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སོང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ཁྱོད་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། བར་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་མཉམ་བཞག་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ་བ

དང་། མཉམ་བཞག་རང་བཞིན་གྱི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སམ། ཡང་ན་ཐལ་བ་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་གཟུགས་སོགས་རང་″བཞིན[༡]་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ། དེས་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅིང་། མཉམ་བཞག་གི་ཚེ་མེད་པར་སོང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་མཉམ་བཞག་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་མཉམ་བཞག་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡོད་ལ། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རིགས་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་ཅེས་པ་འབྲེལ་གྱི་ཐོན་ལ། དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་ར་སྒྲ་མེད་དོ། ཁོ་ན་རེ། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཀུན་བྱུང་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཐད་ན་བདག་གཞན་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་

---

[༡] མ་ཕྱི། ༤༨༣བྱང་༥ན། ཞིན *བཞིན

ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡོད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་པ་མིན་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ན་གོང་དུའང་དོན་དམ་པར་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་དགོས་སོ། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་དང་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་དེ་མི་འཐད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། རང་ཉིད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་རྫུན་ཡང་མེ་ལོང་སོགས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་རང་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་བཞིན། བདེན་པ། གཟུགས་སོགས་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྟག་པའི་སྐྱོན་དང་རེས་དགའ་མེད་ན་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཆད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གང་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་ལས་དང་གང་ཟག་རྟག་པར་མེད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་སྨྲ་བ་ལ། རང་གི་སྡེ་པ་དག་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ན་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་འགགས་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ན་དེའི་ཚེ་ལས་རྒྱུན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱིར་ལས་རྒྱུན་ཡོད་ཅིང་ཁྱད་པར་དེའི་

རྗེས་སུ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་མི་རུང་ཡང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་ང་ཙམ་གྱི་རྒྱུན་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སམ། ཡང་ན། དངོས་སྨྲ་བ་ན་རེ། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། ལས་བྱས་རྗེས་སུ་ལས་མི་འགག་ན་ལས་རྟག་པར་འགྱུར་ལ་འགགས་ན་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ང་ཙམ་གྱི་སྟེང་གི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་འགགས་ན་དེ་མི་སྲིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་རྗེས་སུ་ལས་རྒྱུན་ལས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་སྲིད་དེ། ལས་དེས་སེམས་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལ་རྟེན་ནས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་

མཛེས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སད་པའི་ཚེ་བླུན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན། ཁོ་ན་རེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན། རྣམ་སྨིན་མྱོང་ཟིན་གྱི་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མྱོང་མ་ཟིན་པའི་ལས་གཉིས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་ནུས་སུ་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པའི་ལས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགགས་ན་མི་འགག་ཅིང་། མི་འགག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་གེགས་ཡོད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བས་ནུས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུའང་སྐྱེ་བར་མཚུངས་སྙམ་པའོ། །གཞན་ཡང་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་སྨིན་སོ་སོར་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཏེ། དགེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ན་མ་སྐྱེས་ལ། མ་སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་བ་སྐྱེད་ན་མི་དགེ་བས་ཀྱང་བདེ་བ་སྐྱེད་ནུས་སྙམ་པའོ། །ཇི་ལྟར། རྣམ་སྨིན་མྱོང་ཟིན་གྱི་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མྱོང་མ་ཟིན་གྱི་ལས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པར་མཚུངས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་ནུས་སུ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་ལ་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་འགལ་རྐྱེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྲ་ཤད་དང་རབ་རིབ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་གསལ་སྣང་གི་བློ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན། དེ་ཕྱིར། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་འདྲ་ན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་མ་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདྲ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེས་རང་འབྲས་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་མི་དགེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔར་བཞིན། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་སྲིད་པའི་རྩ་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་འབྲས། ལས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པའི་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བས་ལས་འབྲས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་བྱ་མིན་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་བསམ་བྱར་བཟུང་ནས་དཔྱད་པའི་ཚེ་མ་རྙེད་པ་ན་སྐུར་འདེབས་སྲིད་པས་དེ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྲིད་དེ། དེ་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྙེད་ན་ལས་འབྲས་སོ་སོར་མི་ངེས་ཀྱང་དེ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྙེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡོད་ན་སོ་སོར་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་ཚིག་ནི། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསམ་ཡས་པས། །ཞེས་སོགས་བཞི་བརྒྱ་པར་བཤད་དོ། །ཀུན་གཞི་མེད་ན་ལང་གཤེགས་སོགས་སུ་ཀུན་གཞི་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་མདོར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དགོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས་བསྟན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་གསལ་པོར་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་མེད་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བཏགས་ཡོད་ལ་དགོངས་ཏེ། བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྐྱེ་བ་དག་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ཚོགས། མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་དྲང་ཆེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་དག་ན་རེ།

ས་དྲུག་པ་བས་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོམས་པར་བཞུགས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། གཟུང་བ། ཤེར་ཕྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་བ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་དེ་ཁོ་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཕྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་དགག་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་རིག་རང་གསལ་ལ་བཤད་པས་དཔྱད་དོ། །ས་དྲུག་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་རྟོགས་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དོན་མེད་ན་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཇི་ལྟར། དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། མེད་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་རླང་གིས་བསྐྱོད་པས་རྦ་རླབས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་བཀག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་བཤད་དོ། །དེ་ཕྱིར། དོན་སྣང་གི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་སྟེ། དོན་སྣང་དེ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་འཁྲུལ་རྟོག་གི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དུ་བཟུང་ཞིང་། དོན་གྱིས་སྟོང་པ་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་དེའི་ཕྱིར། ཐག་པ་མེད་པའི་གཞིར་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ། གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་ཅན་

ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། དོན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་རང་རྒྱུ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྲུབ་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་དེའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དྲིས་པས་ཁང་པ་ཆུང་ངུར་ཉལ་བའི་ཚེ་འགྲམ་དུ། གླང་པོའི་ཁྱུ་མེད་ཀྱང་དེ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་བསམ། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་ལ་དེ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་དེ་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་བཞིན་དུ་དེ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དེ། གཉིད་སད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་མྱོང་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གལ་ཏེ། རྨི་ལམ་ན་འགྲམ་དུ་གླང་པོའི་ཁྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། སད་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་དྲན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། རྨི་ལམ་ན་གཟུགས་ཡོད་ན་གཉིད་ནང་དུ་མིག་བློ་ཡོད་ནའང་དེ་མི་སྲིད་དེ། དེར་གཉིས་ཀྱིས་དཀྲུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་ཀྱང་དེ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་བདེན་པར་ཡོད་བཞིན་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་མེད་ལ་དེ་སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་ཡོད་པར་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། “རྨི[1]་ལམ་ན་གླང་པོ་བཞིན་

---

[1] མ་ཕྱི། ༤༨༠བྱང་༡ན། རྨིན * རྨི

ཏུ་དེ་སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་ཤེས་གསུམ་རྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། སད་ཚེ་གསུམ་པོ་དེ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་ནའང་གསུམ་པོ་དེ་སྣང་ལ་རྨི་ལམ་ན་མིག་གཟུགས་མེད་པ་བཞིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་སོགས། རྨི་ལམ་ན་རྣ་སོགས་ལྔའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་རྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་མིག་གི་གསུམ་པོ་བཞིན་དུ་སྣ་སོགས་ལྔའི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྫུན་པའི་ཕྱིར་དེ་ན་ཡིད་ཤེས་བདེན་པར་མེད་དོ། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ན་ཡུལ་དྲུག་ཏུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཤེས་སུ་ཟད་པས་སོ། །རྨི་ལམ་དབང་ཤེས་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད། དཔེ་དེས་ཡུལ་དབང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། རྨི་ལམ། རྨི་ལམ་གྱི་བཞིན་དབང་དོན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པ་བཞིན་སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་གསུམ་ཡང་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ན་སད་རྨིའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དོན་ཤེས་པ་གསུམ་གཉིད་ངོ་གཉིས་སུ་བདེན་པར་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་ཏེ། སད་པའི་དེ་གསུམ་གཏི་མུག་གི་གཉིད་ངོར་བདེན་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་གསུམ་ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་ངོར་བདེན་པར་སྣང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སད་བར་སད་རྨིའི་དེ་གསུམ་གཉིད་ངོ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་སད་ངོ་གཉིས་སུ་མི་སྣང་བར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་དེ་གསུམ་སད་པའི་བློ་ལ་གསལ་བར་མི་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སད་པའི་དེ་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཏི་མུག་གི་གཉིད་སད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་མེད་ཤེས་པ

བདེན་གྲུབ་གྱི་དཔེ་ཡོད་དེ། སྐྲ་ཤད་མེད་ཀྱང་སྐྲར་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོ། སྐྲ་ཤད་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་དོན་མེད་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། རབ་རིབ་ཀྱིས་དབང་གིས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ངོར་སྐྲ་ཤད་དང་དེ་སྣང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་སྣང་བར་མཚུངས། རབ་རིབ་མེད་པའི་ངོར་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་གཞི་དེར་རབ་རིབ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྲར་སྣང་མིག་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་བར་བ་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་དེར་དེ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཡུལ་གྱི་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ནི། སྐྲར་སྣང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་སྐྲ་ཤད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྣང་བ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་ན་བདེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡུལ་མེད་ཀྱི་སྐྲར་སྣང་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐྲ་ཤད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་བྱུང་བ་མིན་གྱི། སྐྲ་སྣང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་དེ་གཉིས་ལ་སྐྲར་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན་ཉུས་ཏེ། སྐྲ་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐྲར་སྣང་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ཉུས་པ་བདེན་གྲུབ་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་ཁྱོད་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྲར་སྣང་གི་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ཉུས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ལ། འོན་ཉུས་པ་དེ་སྐྲར་སྣང་དང་དུས་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྲེལ་ལམ། དུས་མི་གཅིག་

པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ནུས་པ་དེ་སྐྲར་སྣང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱོད་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྔ་གུའི་དུས་སུ་ས་བོན་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྔར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ནུས་པ་དེ་སྐྲར་སྣང་གི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད་དམ། དེ་དུས་དུ་འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱད་པར། སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེར་ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེར་ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱད་པར་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་དུས་དེར་ཁྱད་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་ཞེས་སྦྱར་བའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ཁྱད་ཆོས་དང་ནུས་པ་ཁྱད་གཞིར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་ཀྱང་དེའི་སྟེང་གི་ནུས་པ་ཡོད་ན། མོ་གཤམ། མོ་གཤམ་བུ་ལའང་ནུས་པ་ཡོད་དུས་སྲིད་པར་ཐལ། ནུས་པ་ཅན་མེད་ཀྱང་ནུས་པ་ཡོད་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་དུས་གཅིག་པ་མི་དགོས་ཏེ། ནུས་པ་ཞིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ནུས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། ནུས་པ་འདི་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའོ། དཔེར་ན་འབྲས་ཆན་ཆོས། རས་ཡུག་ཐོགས། མང་ལ་འཇུག་གསུམ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ནུས་པ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་

ཀྱི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སོ། །ཕན་ཚུན་ནུས་པ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྲར་སྣང་གི་དུས་ན་འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་བཞག་པ་ལས་སྐྲར་སྣང་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་ནུས་པས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི། དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པས་རྒྱུད་མི་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །མིག་བློའི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་སྔ་མ་ལས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དང་པོར་སྣང་བ་དེ་དེའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ན། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་སྔ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དབང་པོར་སྣང་བ་དེ་དེའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ན། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་སྔ་

མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྐྱེན་མ་རྟོགས་པར་འདི་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ཕྱི་དོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །རྨི་ལམ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་རྨི་ལམ་ན་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་དོན་སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སད་པའི་སྐབས་སུའང་དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཇི་ལྟར་དུ། རྨི་ལམ་དུ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བ་ཇི་བཞིན་སད་ཡོང་ལའང་དེ་འདྲ་འབྱུང་བར་ཐལ། མ་སད་པ་དང་སད་ཡོང་གཉིས་ལ་བརྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་མེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། མིག་མེད་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། མིག་མེད་པས་མིན་གྱི་གཉིད་རྐྱེན་གྱིས་ནུས་པ་སྨིན་མ་སྨིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སད་མ་སད་ལ་གཟུགས་གསལ་སྣང་ཀློ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ། སད་ཡོང་ལ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་མེད་པ་ལྟར་རྨི་ལམ་ནའང་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚིག་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར། དེར་ཐལ། མིག་མེད་པ་སད་ཡོང་ལ་གཟུགས་གསལ་སྣང་གི་ནུས་པ་སྨིན་པའི་རྒྱུ་མིན་པ་ལྟར་རྨི་ལམ་དུའང་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནུས་པ་དེའང་སྐྱེ་བ་ཉིད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། རྨི་ལམ་དུའང་ཡེ་ཤེས་རྟེན་པ་དང་དེ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་པ་ཁས་བླངས་པར་རིགས་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། རྒྱུ་འབྲས་དེ་གཉིས་བདེན་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡིས་སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་

སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དགག་པར་ནུས་ཏེ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གང་བཀོད་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་རིག་སྟོན་པའི་ལུང་ཡང་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་རང་ལུགས་དོན་མེད་ཀྱི་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་སོགས་བདེན་པར་སྟོན་པའི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ལང་གཤེགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་དེ་མི་འགྲུབ་བོ། །ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་ན་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར། ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱི་གང་བར་གསལ་སྣང་གི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དབང་གསུམ་ག་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལོག་པ་ཡིད་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་གཅིག་དུ་མས་མཐོང་བ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་སྒོམ་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགལ་ལོ། །དེ་ནི། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྲར་སྣང་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེ་བས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ། སྐྲར་སྣང་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེ་བས་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཆུ་ཀླུང་རྣག་འཛིན་གྱི་བློ་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཤད་ཟིན་གྱི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། དོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། གཉིས་

སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཤེས་པ་འཇལ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་མི་འཇལ། འདི་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་མི་འཇལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་རིག་གིས་འཇལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད། རང་རིག་གིས་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་མི་འཇལ་བར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་རིག་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ། དེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དྲན་པ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་ཚེ་རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་མིག་གི་བཟུང་བྱ་བཀོད་པ་བཞིན། མ་གྲུབ་ཅེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྦྱར་གྱི། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་པུ་ལ་མ་སྦྱར་རོ། །རང་རིག །རང་རིག་ཡོད་དུ་ཆུག །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་སྦྱོང་རྗེས་སུ་ངས་ཡུལ་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་དྲན་པ་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་སྦྱོང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པས་སྦྱོང་བ་ལས་ཉེར་སྦས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་དྲན་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་སྦྱོང་དྲན་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལའང་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་ཡུལ་གཅིག་པ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་

ཡུལ་མྱོང་རྗེས་སུ་དེ་དང་རྒྱུ་གཅིག་པའི་ངས་ཡུལ་མཐོང་སྣམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་མྱོང་གི་ཤེས་པ་དང་ངས་ཡུལ་མཐོང་སྣམ་པའི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ནའང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱའོ། །གང་ཕྱིར། ལྷས་སྦྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་མྱོང་དང་ངས་ཡུལ་མཐོང་སྣམ་པའི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་མྱོང་རྗེས་སུ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ངས་ཡུལ་མཐོང་སྣམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགལ་བར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཐལ་བ་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདི་ཡང་། ཡུལ་མྱོང་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཡོད། ཁྱོད་དཔྱད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མྱོང་དྲན་དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་པའམ་རང་གཞན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་མི་འཇལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པོ། ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་སྦྱར། ཁྱོད་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞག་ནུས་པའི་ཕྱིར། གང་ཚེ། གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀུན་བཏགས་སུ་འབྲུལ་རྟོག་གི་གཞི་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི། རྣམ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་

ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དོན་མེད་ན་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་མངོན་མཐོ་ལས་ཉམས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་ལམ་མ་རྙེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་ཉམས་ན་དེ་སྲིད་དུ་ཐར་པ་སྒྲུབ་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་རྟོགས་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པས་རྗོད་བྱེད་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ནི་ཡི་གེ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་བྲངས་ནས་རྗོད་བྱེད་ལ་རང་བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་རྟགས་གཉིས་པར་ཐལ། དེ་སྲིད་དུ་རྟགས་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཐར་ལམ་ལས་ལོག་པར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངེས་ལེགས་མི་སྲིད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་བཀག་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་རང་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་ནི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་མི་སྲིད་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཆོས་ཅན། ཐལ་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མ་འཇུག་པར་ཐལ། རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་གསུངས་པར་བསྟན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་དེ་འདྲ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར། ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟག་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་གཟུགས་སོགས། ཕྱི་དོན་མེད་ན་འགོག་རིགས་ཀྱང་། ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་དེ་འདྲ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་འགོག་པར་མི་རིགས་ཏེ། བཀག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་ན་འགོག་རིགས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་

པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རིག་བཀག་ན་ལུང་དང་འགལ་ཏེ། ས་བཅུ་པར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་ས་དྲུག་པ་བས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མདོན་འགྱུར། ས་བཅུ་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་དྲུག་པ་བས་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་རིག་པ་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་དྲུག་པ་བས་བདག་སྲིད་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞིང་བདག་འཛིན་སྲིད་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བསྟན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསུངས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གསལ་བར་བྱས་ཞེ་ན། ཇི་བཞིན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་དེའི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་སྲིད་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་འཛིན་སྲིད་རྒྱུ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཡོད་དེ། རྟག་པའི་བདག་དང་བདག་འཛིན་སྲིད་རྒྱུ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་རིག་པ་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སེམས་གཉིས་སྲིད་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་

ཏེ། ས་བཅུ་པར་རྣམ་ཤེས་རྟེན་འབྱུང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བཅུ་པར་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཉིད། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་སེམས་ལས་སྐྱེ་སྟེ། རང་རྒྱུ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་སྤྱངས། ལས་ལས་སྐྱེ་ན་སེམས་ལས་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དང་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་རྒྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རི་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་ན་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་དོན་ལ་མི་སླུ་སྟེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་ས་ཕྱི་མ་འདྲའོ། །གལ་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་འབྱུང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དེར་ཐལ། བེམ་པོ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་གཙོ་བོ་ལུང་དོན་ཡིན་པ་ནི་ས་བཅུ་པའི་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཞེས་པའི་གཅིག་ལ་ཞེས་པ་གྲུབ་བོ། །དེས་ན། ཁམས་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་སོགས་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་བཀག་གི་ཕྱི་དོན་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན། ཐ་སྙད་དུ་དོན་སེམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཚར་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་དེ་ལྟ་ཚར་མེད་དེ། དེ་སློབ་མའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས། དོན་དང་དོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་འཛིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དོན་མེད་ན་དོན་སྣང་

དབང་ཤེས་ཀྱང་མེད་ལ་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་དོན་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་ཟིན་ནས་ལུང་གི་ནི། །དེ་དག་དོན་སེམས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོན། དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཡོད་དེ། མདོན་པའི་མདོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན། བདེན་གཉིས་དང་འགལ་བའི་རྣམ་རིག་བསྒྲུབས་པར་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། དོན་སེམས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་ན་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་གྲུབ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་བསྟན་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དྲང་དོན་གྱི་ལུང་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྣམ་པ། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ལུང་གཞན་དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་བསྟན་ཏེ། ཁྱོད་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པའི་ལུང་སོགས་དྲང་དོན་དུ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི་ཤེས་བྱ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྔར་ཕྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་དེའི་

སྤྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་བསྟན་པ་དེའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་སྟོང་པ་རྟོགས་ན་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པར་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ། རྟགས་དེ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་སྟོང་པར་རྟོགས་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པར་རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེགས་ཆུང་ངུས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོར། དེས་ན། ཞེས་བྱ་ཞེས་པ་སྨྲ་མའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་སྒྲུར་ནས་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ལ་འཁྲིད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་དོན་གོ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱུད་ནས་འཇུག་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ལྟའོ་ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལས་བརྩམས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་གཉིས་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་གཞན་རེ་རེས་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ཆོས་ཅན། ཆོས་འབྲ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་གཉིས་གང་རུང་དུ་བསྡུས་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་བདག་གཞན་གཉིས་མི་དགོས་ཏེ། བདག་གཞན་རེ་རེ་ལ་ཁྱོད་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་མ་གཅིག་ལ་ཏིལ་མར་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་མེད་ན་ཚངས་པོ་ལའང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སྨྲ་བ་ན་རེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བས་གོང་གི་སྐྱོན་རྣམས་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ། བྱ་རོག་

ཆོས་ཅན། རྨ་བྱའི་མདོངས་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་། རྨ་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངལ་ན་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འང་ཁྱོད་ལ་སྒྲོ་ནེ་ལྡང་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲོ་ནེ་ལྡང་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་ཆོས་ཅན། ལོ་ཏོག་འབྱུང་ཆེད་དུ་འབད་རྩོལ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པ་ལས། ཁྱོད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་སྔོན་པོ་ཡོད་ན་སྐྱེ་ཞིང་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན། ཚུ་རོལ་མཛེས་པའི་རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་གྲུབ་མོད། ད་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འབྱུང་བ། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་གནས་ཚུལ་ལ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་འདི་འབྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན། ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་ལྟ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལྟ་ངན་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་སྲིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་མངོན་འགྱུར་རྟེན་དང་འདྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་དུས་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་མ་གྲུབ་དེའི་འབྱུང་བ་བདེན་འཛིན་པ་དག་པའི་བློའོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །ད་དུང་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་གསར་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གོང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་

ཕྱིར། གང་གི་དེར་ཐལ། གོང་དུ་བདེན་སྐྱེ་སྤྱི་ར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། ཁྱབ་པ་ནི། རྒྱུ་ལྡུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པ། །དེས་ན་རྟགས་དགོད་པ་ནི། གང་གི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣང་བར་མངོན་″སུམ་[༡]དུ་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཉིད་རྨུག་གིས་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་བསྒྲིབས་ནས་དེ་ལས་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲིན་མཐུག་པོས་ནམ་མཁའ་བསྒྲིབས་པ་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་ཡང་ལོག་པར་མཐོང་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡོད་དེ། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པས་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། གཉིད་རྨུག་གི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྣང་སྟེ། གཉིད་རྨུག་གི་དབང་གིས་ལྟ་བ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་འདུས་བྱས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རྟགས་དེར་ཐལ། འདུ་བྱེད་གཉིད་རྨུག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སྨྲ་བ་འདུ་བྱེད་བདེན་པར་ཞེན་ནས་འཁོར་བར་འཆིང་ཞིང་། གཉིད་རྨུག་ཤིན་ཏུ་སྟབ་པ་ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚིག་ཙམ་ཐོས་པས་ལོག་ཞེན་སྤངས་

---

[༡] མ་ཕྱི། ༥༠༩བྱང་༤ན། གསུམ * སུམ

ཏེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། སྔོ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་འང་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས། སྔོ་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་སྔོ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྣང་ཞིང་དེ་ལ་དེ་ཚད་མར་སོང་བར་འདོད་པ་དངོས་སྨྲ་བ་སྤྱིའི་རྩོད་པའོ། །ཡང་དག །དངོས་སྨྲ་བས་ཆོས་དེ་བདེན་པར་གསལ་བར་མི་སྣང་བར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་འཕངས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་ལ་རྩོད་རིགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་སྐྲ་ཤད་ཡོད་པར་གསལ་བར་སྣང་ཞེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དང་། ལྟ་བ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྔ་ཕྱིར་འཕང་བར་རིགས་ཀྱི། དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ལན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དབུ་མ་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལན་འདེབས་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བརྩད་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདེན་གྲུབ་མི་སྣང་བར་བདེན་མེད་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དང་ཕྱི་ནས་ཞེས་པའི་ཐུས་པ་འདོན་ན། གཞན་ལ་རྩོད་རིགས་ལ་རྩོད་པའི་གོ་རིམ་ཡང་སྔ་ཕྱིའི་འདི་ལྟར་རིགས་ཞེས་པ་སྦྱོ། ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་བདེན་པར་མེད་ན་དེ་བདེན་པར་སྣང་བ་འགལ་བའི་རྩོད་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་བདེན་ཞེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་དང་པོར་བརྩད་ནས་ཕྱིས་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྩད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་རྩོད་པ་པོ་གང་ཞིག །རྩོད་པ་གཉིས་སྔ་མ་ཆེས་གསལ་ཞིང་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཐལ་

བ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་རང་འཇུག་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཆོས་དེ་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ཡང་ན་རྨི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུའང་འཛིན་པར་མི་སྣང་བར་ཐལ། བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དངོས་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཐལ། དེས་བཟློག་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད། སྱོ་སོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ། འགྲོ་བ་དག་ནི་རྨི་ལམ་འདྲར་བཤད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་སྔ་མ་ལ་སྦྱར་བའམ། ཡང་ན་ལུང་དོན་དེ་ལས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པས། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ནི་ཁྱེད་རང་ལ་འཇུག་གི་ཁོ་བོ་ལ་མི་འཇུག་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་མིན་པར་ཐལ། དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་གྱིས་བཟློག་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལུང་དང་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པས། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་བྱེ་སྨྲས་ཀྱང་དེ་འཕང་མི་རིགས་པ་ནི། བུམ་སོགས། བུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐ་

སྣད་དུའང་མོ་གཤམ་བུ་བཞིན་མི་སྣང་བར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱེ་སྨྲས་དབུ་མ་པ་ལ་འཕང་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབུ་མ་པ་ལ་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱེ་སྨྲ་ལ་འཕངས་པའི་ཚེ་དེའི་འཁོར་གསུམ་ཀ་བྱེ་སྨྲ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ངེད་ཀྱིས་ལན་ཐེབས་ཅིང་བཟློག་ན་བྱེ་སྨྲས་ལན་མེད་པས་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདེན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ལྟོས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་ནས་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་བར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་མཐའ་དག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་ན་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལྡོག་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོག་རྣམས། བདེན་འཛིན་ལོག་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་མཐའ་དག་ལྡོག་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་བུད་ཤིང་གིས་སྐྱེད་པས་བུད་ཤིང་ལོག་ན་མེ་ལྡོག་པ་བཞིན། སོ་སོ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་སྤོང་ཆེད་དུ་དེ་ཁོ་ཉིད་རིག་པས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་འཁོར་བར་འཆིང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན། ཆོས་ཅན། རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་

སྤྱངས་ནས་གྲོལ་བའི་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པས་གཞན་ལུགས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པས་གཞན་ལུགས་ཞིག་ཀྱང་རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་གཞན་ལུགས་ཞར་ལ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་སྡང་གི་ཞེན་ན་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་སྡང་དེ་ཉིད་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་གྲོལ་ཆེད་དུ་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། རང་གཞན་གྱིས་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་སྡང་སྤྱངས་ཏེ་དེ་ཁོ་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ངོས་བཟུང་ནས་སྤོང་འདོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེས་བུར་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་ཤེས་ཤིང་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དགག་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་ཡང་དང་པོར་གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་སོ། །འོ་ན་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཟ་པོ། གྲངས་ཅན་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་། བྱེད་པོ་མིན་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྔ་བདག་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་དབྱེ། བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག །བྱེད་པ་པོ་སོགས་ལྔ་ལྡན་དུ་འདོད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ལྔ་ལྡན་དང་། རིག་བྱེད་གསང་བ་པ། བདག་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མ་སྐྱེས་རྟག་སོགས་

སུ་འཛིན་པར་འདོད་དོ། །མོ་ག་༡མ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་བདག་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནར་རྫས་སུ་མེད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོ། །མོ་ག་༡མ་གྱི་བུ་བཞིན། འདི་ནི། ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནར་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དཔེ་སྔར་རོ། །འདི་ནི། ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་རྫས་སུ་མེད་དེ། ཞེས་དང་། ཀུན་"རྫོབ[༡]'་ཏུའང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མིན་ཏེ། རྟགས་དཔེ་སྔར་རོ། །གང་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟག་དངོས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡ་མི་ལྡན་ཏེ། རྟགས་དཔེ་སྔར། དེ་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་མེད་དེ། ཕུང་པོར་མ་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བདག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡན་གར་དུ་མཐོང་བ་སྲིད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ནི་བུམ་སྣམ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་པས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལྟར་འདིར་གཉིས་བྱེད་པ་འགྲེལ་པའི་དོན་ནོ། །འཇིག་རྟེན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན་གང་ཟག་མ་སྐྱེས་རྟག་གཅིག་སོགས་སུ་འཛིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་མ་སྐྱེས་རྟག་གཅིག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ད་ལྟར་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། གང་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་མ་སྐྱེས་རྟག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་གོམས་སྟོབས་ཀྱི་འབྱུང་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྐལ་བ་མང་པོར་དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་

---

[༡] མ་ཕྱི། ༥༠༩བྱང་༣ན། རྫོན *རྫོབ

སྐྱེ་བ་བར་མེད་དུ་བརྒྱུད་དེ་དེ་འདྲའི་བློ་མ་གོམས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྫས་ཡོད་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་མི་སྲིད་དེ། དེ་ཡོད་པ་ལ་ཁས་བླངས་དང་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ། མང་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་ན་རེ། ཕུང་པོ་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་ཡོད་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། ནང་ཚན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕུང་པོ་ལྔ་དེའི་བདག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ལྟ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ནང་ཚན་ཁ་ཅིག །རྣམ་ཤེས་དེའི་བདག་ཡིན་ཏེ། བདག་འདུལ་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འདུལ་བྱའི་བདག་མེད་ཅིང་། མདོ་གཞན་དུ་སེམས་འདུལ་བྱར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་མར་ཐལ། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནི་ཁས་བླངས་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤྱར། ཁྱོད་རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤྱར། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཡེ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བརྗོད་ཅེས་འབྱུང་བས། ལྷས་སྦྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དུ་

མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཡོད། སྔ་ཕྱིའི་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཁས། ཡང་ཕུང་པོ་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའང་འཕང་ངོ་། །འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་ཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །བདག་ནི། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་ཐལ། ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་མོ། །བསལ་བ་གང་ཟག་བརྟགས་ཡོད་དུ་ཁྱོད་རང་གི་ལུང་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེར་ལྟ། འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། འཛིན་སྟངས་ལ་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་བཟུང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྩ་བའི་ཁས་ལེན། གཉིས་པའང་ཁས་བླངས་ཏེ། ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་ཡིན། བདག་ཕུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་ལམ་གྱིས་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་སྤྱོང་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྨུ་དན། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཚེ་གང་ཟག་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས། འདོད་ན། མང་བཀུར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་པའི་མཐར་ལྟ་ཅན་དུ་ཐལ། དེའི་ཚེ་བདག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་བདག་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི་འཇིག་ལྟས་གང་དུ་བཟུང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་མཐར་ལྟ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྨུ་དན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་སྔ་ཕྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་སོ་སོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་སྔ་ཕྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་བདག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། བྱེད་པོ། ལས་བྱེད་པ་པོས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོང་བར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལས་བྱས་རྗེས་སུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་སྨྲ་མས་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་བདག་ཕྱི་མས་སྤྱོད་དོ་ཞེ་ན། གཞན། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་གང་ཞིག །བྱེད་དུས་དང་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་བདག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད། ཁོ་ན་རེ། ཐལ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་སྨྲ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པས་སོ་ཞེ་ན། སྨྲར། བདག་སྨྲ་ཕྱི་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་མཐའ་ལྡན་དུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་མཐའ་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་མོ། །

གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ཅིང་། ཚེ་སྔ་ཕྱིར་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པས་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་བདག་དེ་དང་དེར་རྒྱུན་ཆད་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུན་ཆད་པའི་མི་རྟག་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་མི་རྟག་པར་ལུང་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོང་ཕན་ཆད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་འབྱུང་བར་ལུང་ཞེས་དང་། ལུས་དེ་ཉིད་སྲོག་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལུས་དེ་ཉིད་སྲོག་ཏུ་ལུང་ཞེས་སྨྲར་རོ། འགྲེལ་པར་སྨྲ་མ་གསུམ་ལས་མེད་ཀྱང་སྨྲར་རུང་བར་འདྲོ། ཁྱོད་ཀྱི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས།

རྟག་བདག །ཁོ་ན་རེ། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་གྱི་དགག་བྱའི་བདག་མིན་པས་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་མེད་པར་མ་རྟོགས་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་མེད་པར་རྟོགས་རྒྱུ་ནི་དགག་བྱའི་བདག་རྟག་གཅིག་སོགས་སུ་གྲུབ་པ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་འོ་ཞེ་ན། དེ་ཚེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་བཞག་པ་མིན་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་དེ་དགག་བྱའི་བདག་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་བཏགས་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོ། །དཔེར་ན་ཟེ་འབྲུ་ལ་ཁུ་བྱུག་ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱང་ཟེ་འབྲུའི་རོ་མ་མྱོང་ན་རོ་ཞིམ་པོ་མེད་འཛིན་སྤོང་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ལ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སླར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། འཕེལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟེ་འབྲུ་ལ་ཁུ་བྱུག་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་རོ་ཞིམ་པོ་མྱོངས་ན་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། ཁུ་ན་རེ། མ་ཧུ་ཞེས་པ་སྦྲང་རྩི་ལ་འཇུག་པས་འགྱུར་ནོར་ཟེར་རོ། །དེ་བདེན་པ་འདྲ་སྟེ། ནག་འགྱུར་དུ། འགའ་ཞིག་གིས་སྦྲང་རྩི་མངར་བ་ཉིད་མ་མྱོངས་པར་སྦྲང་རྩིའི་ནང་ན་གོ་གི་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྦྲང་རྩི་ལེན་པར་བྱེད་ནའང་དེས་སྦྲང་རྩི་མངར་བ་ཉིད་མྱོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གང་ཕྱིར། མང་བཀུར་བ་ན་རེ། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་

ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟོས་ཞེས་པའི་ལུང་གིས་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུང་དེའི་བསྟན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་བདག་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་བདག །ལུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སོ་སོ་བ་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་ཏེ། དེ་སྟོན་ན་མདོ་གཞན་དུ་ཕུང་པོ་སོ་སོ་བ་བདག་ཡིན་པ་མི་འགོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །གཞན་དུ་དེ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མར་ཐལ། གཞན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མདོ་གཞན་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ན། ཕུང་ལྔ་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་ཐལ། ཕུང་ལྔ་བདག་ཏུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཕུང་ལྔ་སོ་སོ་བ་དང་རེ་རེ་ནས་བདག་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སྤར། བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། །འདོད་ན། ཕུང་ལྔ་ཚོགས་ཙམ་མམ་ཕུང་ལྔའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་གང་བདག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕུང་ལྔ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། ལས་བཟང་ངན་བསགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་གནོད་མི་བྱེད་པ་ཐལ། དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད། འདོད་ན། ཆོས་ཅན། བདག་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྨྲ་འདོད་རྒྱུར་མི་རིགས་

པ་དང་། དུས་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། སྐྱོན་གཞན་ཡང་། དེ་ཚེ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་ཐལ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདག་དང་ཤིང་རྟ་འདྲ་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བདག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཁྱོད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་པར་གསུངས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའོ། །དབྱིབས་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཟུགས། ཤེས་བྱ། ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ལྔའི་ཚོགས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་བདག་མིན་པར་ཐལ། དེའི་དབྱིབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོར་སོགས་བཞི་ལ་དབྱིབས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལེན་པོ། ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ལེན་པོ་དང་བླང་བྱ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས། ཁྱབ་སྟེ། ལེན་པོ་བྱེད་པོ་དང་བླང་བྱ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་རེ། ལེན་པོ་ཡོད་ན་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་། བླང་བྱ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ལེན་པོ་མེད་དོ། །མདོར་གང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་ལས་མེད་པར་ཐལ། ལས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱེད་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ལས་སུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། བདག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་སོ་སོ་བ་དང་ཚོགས་པ་ཁྱོད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོའོ། །དེ་ཕྱིར། ཕུང་པོ་སོ་སོ་བ་དང་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། བདག་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད། བདག་

མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་འཇིག་ལྟ་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རྟག་བདག་མེད་པར་དངོས་སུ་འཛིན་པ་གང་ཞིག །རྟག་བདག་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཁྱིམ། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་གླང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གླང་པོ་མེད་ཀྱང་སྦྲུལ་གྱིས་ཟིན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཕུང་པོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་དང་། ཕུང་པོ་ཁྱོད་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕན་ཚུན་ཡན་གར་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ནག་ཚོ། གང་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕུང་པོའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གང་རུང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁྱེད་གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ནི། ཁྱབ་སྟེ། ལྡན་ན་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ལྷས་སྦྱིན་མིག་དང་ལྡན་ལྷས་སྦྱིན་གནག་དང་ལྡན་ཞེས་པ་བཞིན། བདག་ནི། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་གནོད་བྱེད་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་ཞེས་སོགས་དང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་ཞེས་སོགས་སུའོ། །གཟུགས་བདག །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དམིགས་

ནམ་ལོག་པར་བཞུགས་པའི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་ཉེ་ཤུ་ཡོད་དེ། ཕུང་ལྔ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཕུང་ལྔ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་སོགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྟ་རི། ཕུང་ལྔ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཉི་ཤུ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་གི་ཆ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ང་བདེན་འཛིན་དང་ལྡན་ཅིག་སྤྱོང་བའི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་དེ་ཉིད། མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་ཕུང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཐ་དད་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྫས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་པོ་དང་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་བཅིངས་ཐར་གྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གང་རུང་གི་རྟགས་ལས་མཐོང་བ་པོ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་ཡང་འདོད་ཅིང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུའང་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་ཕྱིར། བདག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་དང་རྫས་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཕུང་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་གཟུགས་སེམས་གཉིས་བརྗོད་མེད་དུ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྫས་སུ་ཡོད་ན་བརྗོད་མེད་དུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཕྱིར་ཁྱོད། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱེད་རང་བུམ་པ་རང་གི་གཟུགས་སོགས་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་

བཞིན། ཁྱོད་ཀྱི། ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོར་གྲུབ་ན་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་རྣམ་ཤེས་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་རྫས་གཅིག་ཅིང་། གཟུགས་དང་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པ་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་ངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་ངོ་བོ་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་དེ། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་དང་རྟེན་བརྟེན་པ་སོགས་སུའང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དཔྱད་ན་མེད་པའི་དོན་བསྡུའོ། །

འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད། དཔྱད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན། ཤིང་རྟ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟ་ལྟར་བདག་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་དེ། ཤིང་རྟ་མཐའ་བདུན་གང་རུང་དུ་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་མཐའ་ལྟར་མེད་ཚུལ་བདག་ཕུང་གི་རིགས་པས་གྲུབ་ལ། འདིར་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་ཏེ། འཁོར་ལོ་སོགས་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཡིན་ན་ཚོགས་ཙམ་མམ། ཚོགས་དབྱིབས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ། འཁོར་ལོ་སོགས་སིལ་བུར་གནས་པའི་ཚེ་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤིང་རྟ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཚོགས་ཙམ་མིན་པའི་ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་མེད་ཕྱིར་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་ཙམ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད། དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ཁས་སོ། ཁོ་ན་རེ། ཚོགས་ཙམ་མིན་གྱི་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབྱེབས་ཤིང་རྟོའོ་ཞེ་ན། དབྱེབས་ཙམ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱེབས་ཤིང་རྟ་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྤྱར་རོ། །གཞན་ཡང་དབྱེབས་གང་ཡིན། ཚོགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེབས་སམ། ཚོགས་པའི་དབྱེབས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མ་བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱེབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེབས་དེ་ཡིན་ནམ། དེ་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་དབྱེབས་དེ་ཤིང་རྟ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱོད་དབྱེབས། བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་མེད་པར་ཐལ། བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེབས་མེད་པའི་ཤིང་རྟ་མེད་པ་གང་ཞིག །བསྒྲིགས་མ་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེབས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཁས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱར་གྱི་དབྱེབས་རྒྱུན་མིན་པ་གཅིག་ཕྱིས་སྐྱེད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། ད་ལྟ་གལ་ཏེ། མ་བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱེབས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱེབས་ཤིང་རྟ་མིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེབས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་རྟ་མིན་པར་ཐལ། མ་བསྒྲིགས་པའི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེབས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཀྱང་དེར་མི་རུང་། མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཀྱང་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ཚོགས་པའི་དབྱེབས་ཤིང་རྟོའོ་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱེབས་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་དབྱེབས་དེ་ཚོགས་པ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཚོགས་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་དགོས་པ་འགལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཚོགས་པ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི། བདེན་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཚོགས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་བརྟེན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཚོགས་པ་བུམ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ཡིན་པ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་རྫས་སུ་མེད་དེ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱིར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར། དེས་ན། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་བུམ་པ་མིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་རྟེན་རྫས་ཡོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཡང་སྤྲས་སྤྱ་མ་བསྡུས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་རྟ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཐལ། ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་འདོགས་གཞིའི་ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་རྟ་རྣམ་བདུན་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐ་སྙད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་དེ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་ལ་མེད་ཅེས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔྱད་ན་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ཉིད་ཐ་སྙད་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་འཇུག་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། མ་དཔྱད་པར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱོད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་དཔྱད་ན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། མ་དཔྱད་པར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱོད་ཡན་ལག་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར། ཁྱོད་ལ་ཆ་ཅན་གྱི་

ཞེས་དང་། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཤིང་རྟ་ཕྱོད་ལ་བྱེད་པ་པོའོ་ཞེས་དང་། རང་གི་བླང་བྱ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །སྐྱེ་བོ། ཕྱོད་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་ཞེས་དང་། རང་གི་བླང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཚོགས་ཙམ་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་གོང་འོག་དག་ན་རེ། ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། ཚོགས་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཅན་སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་ཟེར་རོ། །འཇིག་རྟེན། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། ཕྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱོད་མེད། ཕྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཕྱོད་མིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བདུན། དཔྱད་ན་མེད་ཅིང་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པའི་འཇུག་ཚུལ་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བཞག་ན་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཏགས་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་བཙལ་བའི་ཚེ་མ་རྙེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་དཔྱད་པར་ཚད་གྲུབ་ཏུ་བཞག་པས་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདིའི་ཡོད་མི་རྙེད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤིང་རྟ། ཤིང་རྟ་ཆོས་ཅན། ཕྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཕྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣམ་བུ་ཚིག་པའི་ཐལ་བ་ལ་རྣལ་མ་ཚོལ་ཅིག །ཤིང་རྟ་ཚིག །ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དགོས་ཏེ། ཡན་

ལག་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་ཚིག་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཚིག་པ་བཞིན། དེ་བཞིན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡང་ན་འདི་མི་བྱེད་དོ། །ཤིང་རྟ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པོ་དང་། ཕུང་པོ་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་རྟ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན། ཕུང་པོ་བདག་གི་ལས་དང་བདག་ཕུང་པོར་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ལས་དང་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ཡོད། བདག་ཆོས་ཅན། བརྟེན་མི་བརྟེན་སོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ལ། བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་བཞག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫ་མཁན་མེད་ན་རྫ་བུམ་མི་སྲིད་པ་བཞིན། དེ་ཕྱིར། བདག་དང་བདག་གི་བ་བདེན་མེད་དུ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་སོགས་ཆོས་བཅུ་ཤིང་རྟ་ལྟར་དཔྱད་ན་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གནོད་མེད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ཐུབ་དབང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུ་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་སྔར། ཡན་ལག་བུམ་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་

རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྫ་བུམ་གྱི་ཡན་ལག་གྲོ་མོ་སོགས་རྫ་བུམ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཏུ་གྲུབ་བོ། །རྟགས་འདྲ་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། དེའི་མ་རིས་སྔོ་སངས་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། བུམ་པ་མཚོན་བྱ་དང་ལྟོ་ལྡིར་བ་སོགས་མཚན་ཉིད་ལའང་སྦྱར་ཞིང་། དེས་སྣམ་བུ་རེ་ལྡེ་སོགས་ལའང་སྦྱར་རོ། །དེར་མ་ཟད་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དང་། མེ་སྲེག་བྱེད་དང་། བུད་ཤིང་བསྲེག་བྱ་ཡིན་པ་ལའང་སྦྱར་རོ། །དེ་རྣམས། བུམ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་ལྟར་དཔྱད་ན་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གནོད་མེད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ཐུབ་དབང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་སོགས་སུ་མ་ཟད་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་སྟེ། རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་རྒྱུར་འཇོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། གང་ལས། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་གང་སྔ། རྒྱུ་སྔོན་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་རང་འབྲས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ། རང་འབྲས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོས་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གསར་སྐྱེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྔོན་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་ཁྱོད་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱུ་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གྲུབ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་དུས་ན་ཁྱོད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ལྟོས་ས་དེ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཞེས་རིགས་པ་སྦྱར་རོ། །འདི་བདེའོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ཕྲད་ནས་སམ། མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ། ས་སྨྱུག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་གཉིས་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ཁྱེད་གཉིས་ཕྲད་པ་གང་ཞིག །ཐ་དད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བརྟག་པ་གཉིས་པས་འཆད་དོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བརྟག་པ་གཉིས་པས་འཆད་དོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་གཉིས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སོ་སོར། ས་བོན་ཆོས་ཅན། སྨྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྨྱུ་གུ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཐམས་ཅད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པོ། རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་གིས་སྒོ་ནས་མི་སྐྱེད། སྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ། འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུས་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྲལ། རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྔར་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་ལ། མ་གྲུབ་ན། མེད་པར་འགྱུར་བས་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཏན་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉེས་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ལའང་མཚུངས་

ཏེ། སྲུན་འབྱིན། རྒྱུ་འབྲས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་སྲུན་འབྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་སྔ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་གིས་འགོག་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འགོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཚེ། དེས་ན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་སྔ་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་མི་འཐད། འགོག་ཚུལ་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་གྲུབ་མ་ཁེགས་སོ། །གང་ཕྱིར་རང་གི་དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། དམ་པས་སྨད་པར་བྱ་བའི་ཆད་ལྟ་ཅན་དུ་ཐལ། རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་འཕངས་ནས་བྱ་བྱེད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་སྨྲ། རིགས་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་མ་ཕྲད་ན་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པར་ཁས་བླངས་ནས་བྱ་བྱེད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྐང་པ་གཉིས་ཀར་ལ། ཆོས་སྨྲ། རིགས་པ་མེད་ཅིང་རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་འཕངས་ནས་བྱ་བྱེད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྲུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པོར་ཐལ། རང་ཕྱོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པར་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྲུན་འབྱིན་པས། རྒྱུ་འབྲས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་སྲུན་འབྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་སྔ་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་གིས་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། དབུ་མ་པས་ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་དོན་དམ་པར་མི་འགོག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་པས་བདེན་གྲུབ་ཁས་མ་བླངས་པའི་

ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ཆུ་ནང་གི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བར་དམིགས་པ་ལས་ནམ་མཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་དང་། བདེན་མེད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ཉི་མ་དང་ཆུ་ནང་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ཉི་མ་ལས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་དུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ནི་ཁོས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་འདི་ཟུར་དུ་མ་བྱས་ན་འབྲེལ་པའི་ཚིག་ལ་འཁྲིག་གོ །དོན་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་འབྲེལ་པར་གསལ་ལོ། །མི་བདེན། བདེན་མེད་ལ་སུན་དབྱུང་བྱ་དང་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། མེ་ལོང་ནང་དུ་དྲི་མ་ཅན་གྱི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་སུན་དབྱུང་བྱ་དང་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་དེ། ཕྱོགས་སྔ་དང་ཐལ་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཕྱོགས་སྔ་བཀག་སྟེ་གཞན་གྱི་བློའི་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་སྦྱོང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་ནི། བདེན་མེད་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་དེ། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལའང་སྦྱར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་། བྱ་བྱེད་

བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་འཕེན་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་དེ། དབུ་མ་པས་བྱ་བྱེད་བདེན་པར་ཁས་བླངས་ན་ཁྱོད་འཇུག་ཀྱང་དེས་དེ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་རྣམས། དངོས་སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ །ཆོས་ཅན། ལུང་རིགས་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་པས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་བཏགས་བསྣན་ནས་བདེན་འཛིན་འཕེལ་ཏེ། རང་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སུ་ཞིག་གི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་བའི་སྟེང་དུ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དམ་དུ་བཅིངས་ནས་རྒྱུད་འཁྲུག་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །འགྱུར་སྙིང་དུ། རྟོག་པ་ངན་པའི་དྲ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅིའི་ཕྱིར་འཁྲུག་ཅེས་འབྱུང་བས་བཅོལ་ཞེས་པ་མིན་གྱི་བཅོས་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྲུན་འབྱིན་ལྷག་རིགས་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་རྩོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པས་དགག་པར་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྒྲུབས་ནས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྤྱར་བཤད་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། སྲུན་ཅི། ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་རྒྱུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སྲུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་གདུལ་བྱ་ཐར་པ་ཐོབ་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི་རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་མིན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་ཕྱོགས་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་གཞན་ཕྱོགས་མི་སེལ་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ། སྤྱར་བཤད་ཀྱི་རྩོད་པ་ལས་

གཞན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་སྨྲ་བའི་རྩོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་སྔར་བཤད་པའི་རྩོད་ལན་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་མི་འཐད་པར་རྩོད་པའི་སུན་འབྱིན་ལྟག་མ་ཆོས་ཅན། ཞེས་བྱས་ནས་རྟགས་ཆོས་འདྲོ། །བདག་མེད། སྟོན་པས་བདག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་ཅན་གྲོལ་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར། སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་མང་བར་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། སྨྲོས་དང་། ཆོས་ཅན། གཉིས་ལས་མང་བར་ཕྱེ་སྟེ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྤྲོས་ཤིང་བཞིར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུའི་དབྱེ་བ་ཐེག་ཆེན་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། མིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པས་སྟོང་སྟེ། ཁྱོད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། སྣ་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་འདྲ། ཐེར་ཟུག །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མིག་ལ། དབང་པོ་དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རྟགས་འདྲ། སྒྲ་དང་། སྒྲ་སོགས་ལྔ་ཆོས་ཅན། འདྲ། གཟུགས་སོགས། ཡུལ་དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡུལ་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་ཆར། ཟིན་པའི་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཟིན་པའི་དབང་རྟེན་ཁོག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དེ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པས་སྟོང་དེ་ཞེས་སྨྲར་རོ། །སྟོང་ཉིད་ཞེས། སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་སྟོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྣོད་བཅུད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་། ཡང་། ཁྱོད་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་མུ་མཐའ་མེད་པར་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་”[༡]བདེན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཞི་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། གསུམ་པའི། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྨོན་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། །རྣམ་ཐར། སྙོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་ཐར་གྱི། སྟོབས་རྣམས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོབས་ཀྱི། སྐྱོབ་པའི། དམ་བཅའ་བ་ལྟར་བརྟན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་འཇིགས་པའི། སོ་སོ། སྟོབས་སོགས་གཏུགས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་

---

[༡] མ་ཕྱི། ༥༢༩ ཕྲེང་ ༦ ན། +ལ་

པའི་རང་གི་འགྲོ་ལ། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱམས་པ་ཆེན་པོའི། སྡུག་བསྔལ། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པ་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི། དགའ་བ་ནི། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། དགའ་བ་ཆེན་པོའི། བཏང་སྙོམས། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྡང་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོའི། སངས་རྒྱས། འཁྲུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་ཐོགས་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི། སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་ཐོགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་མི་ནུས་པའི། རྣམ་ཀུན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ནི། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་མིན་ཏེ། ཉི་ཚེ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བ། དུས་གསུམ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་བ་རང་གི་དུས་ཀྱི་འོག་དང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན། ཆོས་སྤྱར་ལ། དུས་གསུམ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བ་བདེན་པར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། འདས་མ་འོངས་བདེན་པར་མི་དམིགས་ཏེ། འདས་པ་ད་ལྟར་ཞིག་ཅིང་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས། མི་དམིགས་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །འདུས་པར། རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་བྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཕུང་པོ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྡུ། ནམ་མཁའ་དང་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་མཁའ་སོགས་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན། རང་བཞིན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ལས་གཞན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལས་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། འཁོར་བ་ལས་གཞན་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་

བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་སྒྲ་གསུམ་ལ་འཇུག་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལས་དང་། ཚུ་རོལ་སྲིད་པ་ལས་གཞན་ནོ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་གསུམ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དངོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རབ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྟོང་གཞི་དང་། སྟོང་གཞི་དེ་དག་བདེན་སྟོང་ཡིན་པའི་རིགས་པ་དང་། སྟོང་གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །

རང་དགར་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྲིད་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་དྲུག་པ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཏེ། བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ། ཆོས་ཅན། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་བློ་མི་འདོར་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གོང་། ཆོས་ཅན། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཤེས་རབ་ལྷུར་དུ་འཐོབ་སྟེ། ས་བདུན་པ་ལྷུར་དུ་ཐོབ་ནས་ཉན་རང་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ། ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་བའི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་དེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུལ་ཕྱིན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་གནས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དེས་དེ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ས་དྲུག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

རིང་དུ། ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ཀྱི། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ག༨ སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་བཤད་པ།

ཡང་ཡང་། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྦྱར་བ་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི། ས་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞི་བར་འཇུག་པ་ལས་འཛིན་ཏེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་ཆེད་དུ་འགོག་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སློང་བའི་ཕྱིར། ཆགས་པ། ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རང་རྒྱུད་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བས་འགོག་པ་ལས་སློང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཟད། ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་ཀྱང་ལམ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་ཆེད་དུ་འབད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བས་

འགོག་པ་ལས་སློང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འཕོར་བ། ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་སྲིད་པར་སྐྱེ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་བཅུའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ས་བརྒྱད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༎

ག༩ སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་བཤད་པ།

དགུ་པ། ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་དེ་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་བ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༎

ག༡༠ སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའི་བཤད་པ།

བཅུ་པའི། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས"རླབ[1]་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། འོད་ཟེར་ཆེན་

---

[1] མ་ཕྱི། ༥(༣༩བྱང་༡༢ན། རླབ * བརླབ་ཡིན་སྙམ།

པོའི་དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས། ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆར་སྤྲིན། ཆོས་ཅན། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ལ་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྤྲིན་ལས་ཆར་བཞིན་ནོ། །ས་བཅུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཁ༢ ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

དེ་ཚེ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ནུས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཚེ། ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ནུས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་འདྲ། དེ་དག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སངས་རྒྱས་བརྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། དེ་ཉིད། དེར་བསྐལ་པ་བརྒྱར་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་གནས་པར་ནུས་ཏེ། སྔོན་དང་། དེར་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་ཕྱིའི་མཐའ་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། བློ་ལྡན། དེར་ཏིང་ངེ་འཛིན། བརྒྱ་ལ་འཇུག་ལྡང་ནུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན། དེར་འཇིག་རྟེན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། སྣང་བར། དེར་འཇིག་རྟེན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། དེ་བཞིན། དེར་རྫུ་འཕྲུལ་

ཀྱིས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྨིན་པར་བྱེད་ནུས་ཏེ། བརྒྱ་ཕྲག །དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བར་ནུས་ཏེ། དེས་ནི། དེར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་སེམས་པར་ནུས་ཏེ། ཐུབ་དབང་། དེར་རང་གི་ལུས་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་བརྒྱ་སྟོན་པར་ནུས་ཏེ། རང་གི་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ལུས་བརྒྱ་སྤྲུལ་ནས་དེ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རེས་བསྐོར་བར་སྤྲུལ་ནུས་ཏེ། ཞེས་སྨྲ་རོ། །རྩ་བ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ལུས་བརྒྱ་སྟོན་པ་ཙམ་ལ་བྱས་ན་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བ་དང་ཐ་མ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྟག་དགོས་པར་སྣང་བས་དཔྱད་དོ། །བློ་ལྡན། ས་གཉིས་པ་བའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་སྟོང་མཐོང་བར་ནུས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་ལྔ་པོ། ས་གསུམ་པ་སོགས་ལྔ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་གཉིས་པ་སོགས་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། འབུམ་ཕྲག་དང་། ས་གསུམ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་གཉིས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བ། ས་བཞི་པ་བའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་གསུམ་པ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིས། ས་ལྔ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་བཞི་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས། ས་དྲུག་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་ལྔ་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བ། ས་བདུན་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་

ཅན། ས་དྲུག་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བའི། ས་བརྒྱད་པ་བའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་གསུམ་འབུམ་གྱི་ཕྲ་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པའི། ས་དགུ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་ཕྲ་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག །ས་བཅུ་པ་བའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་དགུ་པ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྲ་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བ་སྤུའི། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐུར། རྟོག་པའི་ཀུན་སློང་མེད་པར་བ་སྤུའི་བུ་ག་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་སེམས་གྲངས་མེད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་སྣང་ཅིག་རེ་རེར་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྟོན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་སྡེ་ཚན་ལ་ཟློས་པའི་ཁྱད་པར་བརྟག་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན། ཆོས་སྐུར། དེ་རེ་རེར་འགྲོ་བ་རྒྱུད་སྒྱུ་མ་འདྲེས་པར་སྣང་ཅིག་རེ་རེར་སྟོན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་སྒྲས་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སྟོན་པའང་སྡུད་དེ། གང་ཕྱིར། གསར་དུ་ཐོབ་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསར་དུ་རྙེད་པའི་གནས་ཡིན་ན་འོག་མིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་གསར་རྙེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་ཀུན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ཀུན་ཆོས་ཉིད་ཀུན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་།

ཆོས་ཉིད་ཀུན་བདེན་སྟོང་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣོད་མི་འདྲ་ཡང་དེའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་རྣམས་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། ཁྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ་ནི་དཔེར་ན་སོ་སྐྱེའི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་སྒྲ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན། དེས་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཁྱབ་སྟེ། མཐོང་ཡང་མི་རྟོགས་པ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་འཁྲུལ་རྒྱུ་མཐའ་དག་ཟད་པས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མཁྱེན་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་སོ། །གང་ཆེ། ཁོ་ན་རེ། བདེན་སྟོང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་འགལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཉིད་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་མེད་ངེས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་མཁྱེན་པར་ཐལ། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལྟར་བློ་ཡང་སྐྱེ་མེད་ཡིན་ན། མཁྱེན་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ད་ལྟ་དེ་སྟོན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཆེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པར་

ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར། ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་བཞིན། དེ་ཡི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་ད་ལྟ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་བསྟན་ནས་དོན་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྐུས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་པ། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྦྱར། ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུས་ཆོས་ཉིད་བསྟན་པའི་སྒྲ་ལས་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །མཁའ། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྦྱར། ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་མཁའ་སོགས་ལས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཁའ་སོགས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ད་ལྟ་རྩོལ་བ་མེད་ན་ཆོས་སྐུའི་མཐུ་ལས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་ཅིང་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར། ད་ལྟ་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་སྔར་གྱི་འབད་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། རྫ་མཁན་གྱིས་འབད་པ་ཆེན་པོས་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་འཁོར་ནས་རྫ་བུམ་སྐྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་སྟོན་པའི་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་སྟོན་ཅིང་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། མེད་

ཀྱང་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བའི་དབང་གིས་ཆོས་ཉིད་བསྟན་ནས་དོན་བྱེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱའི། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེ། དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་འགགས། གསར་དུ་རྙེད་པའི་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་ན་ལོངས་སྐུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་གསར་དུ་རྙེད་པའི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཤེས་བྱའི། ཞེས་པ་སྔར། དེ་ཚེ། ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་འགགས། གསར་དུ་བརྙེས་པའི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་སྔར་རོ། །འགྲེལ་པར། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི་དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཞི་བ་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལས་སླར་ལྡང་བ་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། ལུང་འདི་ནི་དེ་ཡིས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ཞེས་ཡང་དྲངས་པས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་འགྲིག་གོ །ཞི་སྐུ། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཞི་བའི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔག་བསམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔག་བསམ་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བཞིན་ནོ། །འགྲོ། ཆོས་ཅན། གདུལ་

བྱའི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སྟེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་དག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ། ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྔར་ལྟར་རོ། །ཐུབ་དབང་ལོངས་སྐུས་སྤྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ནུས་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སྐུ་གཅིག་ལ་སྔར་བྱུང་ཟིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་གང་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ན་སངས་རྒྱས་བལྟམས་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཀུན་སྐུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་གཅིག་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་ཏེ། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་ཇི་སྙེད་འདུས་ཤིང་། ཆོས་གང་གི་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་སྐུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ། ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྔར། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ཇི་སྙེད་འདུས་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་སྐུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་

ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་ཏེ། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དེར་བདག་ཉིད་རིགས་གང་དུ་སྐྱེས་ནས་བསླབ་པ་གང་ཞིག་བླངས་ཏེ་སྤྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་བཅས་གང་ལ་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་དུ་ཇི་ཙམ་དུ་ཚད་ཇི་ཙམ་ཕུལ་བ་སོགས་སྐུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་དང་ལྡན་ཏེ། སྦྱིན་པ་བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་གཞན་གྱི་མཛད་པ་ཀུན་སྐུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཉིད་སྤྱོད་པ་ཀུན། ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་རང་གི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྟར་བཤད་པའི་རང་གི་མཛད་པ་ཀུན་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའི་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་ཆོས་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་བཞུགས་པ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱི་མཛད་པ་ཀུན་མིག་འཕྲུལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། ཆོས་ཅན། ཆོས་སྟར། དེར་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཉན་རང་སྐྱེ་འཕགས་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་དག་པ། ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རྡུལ་ཆེ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཆུང་བར་མི་འགྱུར་བཞིན་དུ་རྡུལ་གཅིག་གི་ཁྱོན་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཤོང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྡུལ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་

རྟོག །ཆོས་ཅན། དུས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་མཐའི་བར་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པའི་གྲངས་འཛམ་གླིང་གི་རྡུལ་ལས་མང་བའི་ཕྱིར། གནས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོགས་བཅུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོའི་རབ་དབྱེ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོའི་རབ་དབྱེ་ལ་ཆགས་ཐོགས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །འདོད་ཆགས། ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་ཤིང་མོས་ལ། དེ་ལས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་ཤིང་དེ་ལ་མོས་པ་སོགས་ཇི་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི། མོས་པའི་རབ་དབྱེ་ལ། སངས་རྒྱས། མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནང་སྟོང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ཇི་བཞིན་དུ། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། ཀུན་ཏུ། ཀུན་བྱང་གི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་རབ་དབྱེ། དབང་པོའི་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི། ཀུན་བྱང་གི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་རབ་དབྱེ་ལ། ལམ་འགའ། འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་རབ་དབྱེ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི། འཁོར་འདས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ། འཇིག་རྟེན། ཀུན་བྱང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་དང་རྣམ་བྱང་མཁྱེན་པའི། གང་ལས་ཀུན་བྱང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་སོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། ཇི་སྲིད། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་མཁྱེན་པའི། སྔོན་གྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། སེམས་ཅན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི། སྐྱེ་འཆིའི་རབ་དབྱེ། རྣམ་ཀུན། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། ཟག་ཟད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྫོགས་པར་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རྫོགས་པར་བརྗོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁའ་ལྡིང་བལྡོག་པ་ནམ་མཁའ་ཟད་ནས་མིན་གྱི་རང་སྟོབས་ཟད་ནས་ལྡོག་པ་བཞིན། དེ་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྫོགས་པ་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལའང་འདས་ཏེ། རང་དབང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རྫོགས་པར་ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་བརྗོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་། ཟླ་གྲགས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་དབང་དུ་ཆ་ཙམ་བརྗོད་མི་ནུས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། འདིར་བསྟན་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟབ་མོ། བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུའི་སྟོབས་

གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཟབ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཉིས་ཤེས་ཤིང་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སླར་ཡང་། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་གཞན་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟོན་ཏེ། ཆོས་སྐུ་ལས་མི་གཡོ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་གཞན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་དེ། སྣ་ཚོགས་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་མྱང་འདས་སུ་འཁྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཤད་ཟིན་པའི་སྐུ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། གང་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པར་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་མེད་དེ། དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་དེ་ཁོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དྲི་མ་མཐའ་དག་མ་སྤངས་ན་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི། མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་དེ། མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པར་བགྲོད་བྱེད་སྦྱོང་ལམ་དེ་ཁོ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་དུ་འདོད་པ་དག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པ་ལ་དྲི་མ་མཐའ་དག་མེད་པ་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་སྤངས་པ་དགོས་པར་མི་འདོད་དོ། །འདིར་ནི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་མེད་ན་མཐར་ཐུག་པའི་ཐར་པ་མི་འོང་ཞིང་། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག

སྒྲུབ་པ་ལ་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་དགོས་ལ། སྤོང་ལམ་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་བློ་ལས་གཞན་མེད་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། །འོ་ན་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། སྙིགས་མ་ལྔའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་འདོད་ཀྱི་མོས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བདེ་གཤེགས། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་མིན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གདུལ་བྱ་རྣམ་གྲོལ་ལ་འགོད་པ་དུས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བར་འདོད། སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོལ་བར་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་དམ་བཅས་པའི་དོན་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་ཐེག་ཆེན་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་མི་འདོད་ཅིང་ཞི་བ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་བྲང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་གཉིས་གསུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེད་དུ་དེ་གཉིས་གསུངས་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ཐེག་ཆེན་ལ་གཞུག་ཆེད་དུ་མྱང་འདས་བསྟན་དགོས་ཤིང་། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མྱང་འདས་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རེ་ཞིག་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་བགྲོད་མི་ནུས་ཤིང་། ལམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྐྱོ་བ་ལ་ངལ་གསོའི་ཆེད་དུ་གྲོང་ཁྱེར་སྤྲུལ་པ་བཞིན། རྣམ་པར། ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཟིན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དུ་བྲང་བའི་

ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེ་བར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་གྲངས་ཚད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་བསྐལ་བའི་གྲངས་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་གྲངས་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་བསྙད་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མི་མོས་པ་ལ་བསྙད་ན་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་དུ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་སྙམ་ན། རྒྱལ་བ། ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་གཞན་དོན་དུ་སྐུ་ཚེ་གནས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་སྲས་སུ་འབྲུངས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མ་མས་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དེ་དུག་ཟོས་ཉེན་པར་མཐོང་བའི་བུ་སྡུག་གི་མའི་བརྩེ་བ་ལས་ཆེས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གཞན་དོན་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུའི་དབང་གིས་དེར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་རང་དོན་ལས་ལྡོག་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བཞུགས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བཞུགས་པ་གང་ཞིག་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྲིད་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་གང་རུང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་། ངན་འགྲོ་གང་རུང་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རང་བཟོས་སྦྱར་བ་མིན་ཏེ། འདི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པས

བཀྲལ་བ་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། འདི་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིར་བསྟན་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་རང་རྒྱུད་པའི་བསྟན་བཅོས་ན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབུ་མའི་སྤྱི་སྡོད་ལས་གཞན་དུ་བདེན་སྟོང་སྟོན་པ་མེད་པ་བཞིན། ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩ་ཤེའི་དོན་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཆེད་དུ་སྦྱར་དགོས་ཤིང་། སྦྱར་ནས་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། འགའ་ཞིག་གིས་རྩ་ཤེའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ཉིད་མ་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ས་བོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་རིགས་ཏེ། གོང་གི་ཆོས་འདིའི་ཕྱིར། ཨུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་བཞིན། སློབ་དཔོན། ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པའི་དགེ་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གནག་ཀྱང་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དཀར་བ་སྟོན་ཀའི་རྒྱ་སྐར་གྱིས་བསྐོར་བའི་ཟླ་འོད་ལྟ་བུའམ། སེམས་རྒྱུད་གཙོད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་སྦྲུལ་གདུག་དང་འདྲ་ཡང་དགེ་བ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ཅན། གདེངས་ཀའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་ཁེངས་སྐྱུང་དང་

བཅས་ཏེ་བསྔོས་སོ། །ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྔོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བ་དེ་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའོ། །པཎྜི་ཏ་ཐེག་ལེ་བུམ་པ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར་ཅིང་། ཕྱིས་པཎྜི་ཏ་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་ཤར་གྱི་རྒྱ་དཔེ་དང་གཏུགས་ཏེ་བསྒྱུར་བའོ།། །།

ཀ༢ མཇུག་གི་དོན་བསྡུན་པ།

ཕུལ་བྱུང་གཞུང་ཀུན་ཉུང་ངུར་བསྡུས། །དོན་ཡོད་སྒྲོང་འགྲོར་རྣོན་པོ་ཡོད། །འདི་ཡི་ཡིན་མིན་གཞིགས་ཀྱིན་རིག །ལེགས་ཉེས་རེ་རེར་ཕྱེ་ཆེ་ཤེས། །"སློན[༡]་རྨོངས་མགོ་བོ་བསྐོར་འདོད་ཆོས། །གཞུང་ལུགས་ཕུལ་བྱུང་མུན་ཁུང་བཙུག །མགོ་རྨོངས་བློ་གྲོས་བོབ་བོབ་ཆོས། །ཨུ་ཐུག་འགྱུར་དུས་འབྲུ་རྡུག་བཟུང་། །ཡིན་མིན་ཇི་བཞིན་མི་རིག་བཞིན། །གཞན་ལ་འཆད་པ་སྐལ་བ་ངན། །ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཕྱིར་ཡིད་གཉིས་ཞི། །གཞན་ལ་འཆད་པ་སྐལ་བ་བཟང་། །མཁྱེན་བརྩེ་ཡེ་མེད་བཤེས་གཉེན་བསྟེན། །མ་དད་གཞན་དབང་ཉན་པ་ངན། །མཁྱེན་བརྩེ་ཆེ་བརྟེས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན། །དད་པས་རང་དབང་ཉན་པ་བཟང་། །ཕྲ་རགས་མཚམས་རྣམས་ཐ་དད་པར། །གནས་ལྟར་བརྟག་དཔྱད་ཡང་དག་བྱས། །སྐལ་མཉམ་གཞན་ལའང་ཕན་པ་དང་། །རང་ལ་ཕན་བསམ་འབད་

---

[༡] མ་ཕྱི། ༥༩༨ཕྲེང་༩ན། སློན *སློ་ཡིན་སྙམ།

པ་ལགས། །དགེ་དེས་ཐེག་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །སྙིང་གི་དཀྱིལ་″དེར[༡]་ཆིལ་ཆིལ་འཁྲིལ། །གྲོལ་འདོད་བློ་ནོར་གྲོགས་མཆོག་ཐོབ། །སྨྱུར་དུ་″དུས[༢]་གསུམ་དྲུངས་ཕྱུངས་གྱུར།། །།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་གི་འགྲེལ་བ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པའི་ངག་དོན། འདི་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དག་གིའང་ཆེད་དང་། གཙོ་བོར་སེམས་ནི་ཡུན་རིང་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཉིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྦྱར་བའོ། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་″ཀྱི[༣]་རྗེས་བཟུང་བའི། །འཇམ་དབྱངས་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལས། །བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ་″ཡིས[༤]། །བློ་ཡི་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །། དགེའོ།། །།

སྭ་སྟི་ཛྙོ་ཡ། ལྷག་བསམ་རི་བོ་བརྩོན་པའི་ནོར་རྒྱས་ཀྱིས། །ཚོགས་གཉིས་བདུད་རྩིའི་ཆུ་གཏེར་བསྲུབས་པའི་བཅུད། །དགེ་ལེགས་འོད་དཀར་ཟླ་བ་འཕྲེད་པ་ཅན། །ཐུབ་དབང་སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་འདི་ལ་འདུད། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན། །ཇི་བཞིན་འགྲེལ་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ། །སྨྲ་བའི་

---

[༡] མ་ཕྱི། ༥༩༤བྱང་༡༣ན། དེར *འདིར་ཡིན་སྙམ།

[༢] མ་ཕྱི། ༥༩༤བྱང་༡༣ན། དུས *དུག་ཡིན་སྙམ།

[༣] མ་ཕྱི། ༥༥༠བྱང་༤ན། ཀྱི *ཀྱིས་ཡིན་སྙམ།

[༤] མ་ཕྱི། ༥༥༠བྱང་༡༠ན། ཡིས *ཡི་ཡིན་སྙམ།

ཕུལ་བྱུང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། །ཟླ་བའི་ཞབས་སོགས་བརྒྱུད་པར་བཅས་
ལ་འདུད། །ཁྱད་པར་ཟླ་ན་མེད་པའི་ལུགས་བཟང་འདི། །ལེགས་པར་འབྱེད་
ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པ། །རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་
མཆོག །བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་འདིར་ཕྱག་བགྱིད་དོ། །བློ་གྲོས་རིན་
ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས་འོངས་པའི། །”ཤཱཀྱ[1]་སེང་གེའི་དགོངས་དོན་ནོར་བུ་
ཡིས། །འགྲོ་བློའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་འཕྲོག་མཛད་པ། །སྨྲ་བ་ཀུན་གྱི་དེད་དཔོན་
དེ་ལ་འདུད། །མགོན་དེའི་ལེགས་བཤད་ཉི་མོར་འབྱེད་པའི་དཔལ། །དཔལ་ལྡན་
ཟླ་བའི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་དོན། །དོན་བཞིན་ལེགས་པར་སྟོན་བྱེད་བསྟན་
བཅོས་འདི། །འདི་དང་ཕྱི་མར་ལེགས་པར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །བཤེས་གཉེན་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་གྱིས། །ཐུབ་བསྟན་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་འཁྲིད་པ་
བཞིན། །ཕན་བདེའི་དཔལ་འབྱོར་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་དུ། །འཇོ་བ་དེ་ཡིས་ཡིད་
འཕྲོག་”སླར[2]་དུ་བསྒྲུབས། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཇི་”བསླེད[3]་དེས། །སྐྱེ་
བ་ཀུན་ཏུ་ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་རྟེན་བྱུང་ཟབ་
མོའི་ལམ། །ལེགས་པར་འདྲེས་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །མི་དམན་བསོད་
ནམས་དཔལ་འབྱོར་སྟོབས་མངའ་བས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཕུན་ཚོགས་དང་
ལྡན་པའི། །ས་སྐྱོང་བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་སྲས་བཅས་ཀུན། །ཆབ་སྲིད་དང་
བཅས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་མི་ཕྲོགས་པའི་མཁྱེན་”རབ[4]་དང་ཐུགས་

---

[1] མ་ཕྱི། ༥༥༡ཕྲེང་༤ན། ཤྭཀྱ *ཤཱཀྱ
[2] མ་ཕྱི། ༥༥༡ཕྲེང་༡༠ན། སླར *སྦར་ཡིན་སྙམ།
[3] མ་ཕྱི། ༥༥༡ཕྲེང་༡༡ན། བསླེད *སླེད་ཡིན་སྙམ།
[4] མ་ཕྱི། ༥༥༡ཕྲེང་༡༨ན། རབས *རབ

རྗེའི་བདག་ཉིད། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་བཀའ་དྲིན་ཚད་མེད་པ་ཆོས་"ཀྱི[1]་བསབ་པ་དང་། བསྟན་པའི་སྤྲིན་བདག་ཆེན་པོ་དྲུང་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་ཁུ་དབོན་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་ཆབ་སྲིད་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང་། རང་ཉིད་ལའང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་མཆོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། དད་པར་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔལ"གྱིས[2]་ཉེ་བར་མཛེས་པ་དྲུང་བུ་ཁྲིད་དཔལ་འཇོམ་པའི་དྲུང་ནས་ཞལ་ཏ་མཛད་དེ། མེ་མོ་བྱའི་ལོ་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ། སྣེའུ་གཞིས་ཀར་པར་དུ་གྲུབ་པར་བགྱིས་སོ། །ཕྱི་མོའི་ཡིག་མཁན་མཁས་པ་དགེ་བསྙེན་དང་། །ཡིད་འཕྲོག་རྐོས་ཀྱི་རིགས་བྱེད་རྡོར་བཀྲས་ཡིན། །ཞུ་དག་པ་ནི་ཐུ་མི་སམ་རྫོ་ཏའི། །བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས"[3]བྱས་ཤིང་། །རྒྱལ་བའི་གསུང་ལས་སྦྱངས་པ་མི་དམན་པའི། །བློ་གྲོས་མིག་ལྡན་དགེ་ལེགས་ཆོས་འཕེལ་ལོ། །སཾ་ཧྲ་ཡཾ་ཧྲ་བཀྲ།། དགེ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་སོ།། །།མངྒ་ལམ།། །།

---

[1] མ་ཕྱི། ༥༥༡ཕྲེང་༡༧ན། ཀྱི *ཀྱིས་ཡིན་སྣམ།

[2] མ་ཕྱི། ༥༥༢ཕྲེང་༡ན། གྱི *གྱིས

[3] མ་ཕྱི། ༥༥༢ཕྲེང་༦ན། +པར་

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབས་ཀླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱིད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །
པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྷའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། ། དགེའོ། །